

Rapport deputaten betrekkingen buitenlandse kerken

Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Meppel 2017

Het auteursrecht van deze tekst berust hetzij bij de auteur, hetzij bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. Voor alle zaken het auteursrecht betreffend kan contact opgenomen worden met het deputaatschap administratieve ondersteuning via: dao@gkv.nl.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in wat voor vorm of op wat voor manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen bij de wet gesteld.

Inleiding	3
1 Onderhouden van kerkelijke relaties en netwerken	3
2 Beleidsontwikkeling	7
3 Bemensing en personalia	8
4 Voorstellen	8
5 Budget	9

Bijlagen

1	Opdracht van de Generale Synode Ede 2014 + Instructie	11
2	Voorstel aan ICRC inzake Lux Mundi	17
3	Beleidsplan BBK (inclusief 7 bijlagen)	19
4	Samenstelling deputaatschap en rooster van aftreden	60
5	Voortgangsverslagen 2014 en 2015	60
6	Begroting 2018 – 2020	61

Deputaten BBK kijken dankbaar terug op de voorbije termijn van 3 jaar. Uit het hier volgende rapport mag blijken, dat zij de opdrachten van de GS Ede 2014 (zie Bijlage 1) hebben kunnen uitvoeren, in binnen- en buitenland. Daarbij zijn ze gespaard gebleven. Zij zijn ook dankbaar voor de goede onderlinge harmonie en eensgezindheid waarin ze in het deputaatschap hebben mogen samen werken. Voor hun werk is ondermeer de facilitering door het bureau BBK van veel betekenis geweest. Ze geven graag uitdrukking aan hun dank aan Anja Mijnheer en Joke de Haan, de beide secretaresses.

1 Onderhouden kerkelijke relaties en netwerken

Allereerst willen we in ons rapport verslag doen van het onderhouden van de kerkelijke relaties en de oriëntatie op en participatie in kerkelijke netwerken. Dit als uitvoering van de opdrachten a en b van de GS Ede. Veel daarover valt te lezen in de jaarlijkse voortgangsrapportages van ons werk. Om ons werk goed te kunnen beoordelen is het een must voor de synode om kennis te nemen van deze voortgangsrapportage. Hier volgen van elke landen sectie een aantal hoofdlijnen.

1.1 Sectie 3 (Europa en Noord-Amerika)

Vluchtelingen in Europa

Tijdens de zeer geslaagde European Conference of Reformed Churches 2016 in De Glind is tijd uitgetrokken voor een gesprek over de vluchtelingen problematiek in Europa.

Verskillende afgevaardigden vertelden hoe zij met deze problematiek omgaan. Algemeen werd de komst van veel moslims niet alleen gezien als een bedreiging maar zeker ook als een mogelijkheid om hen te bereiken met het evangelie.

Diverse christelijke ontwikkelingsorganisaties onder welke DVN hebben budget beschikbaar gesteld voor Europese zusterkerken en contactkerken die hulp verlenen aan door Europa trekkende vluchtelingen. De contactkerk in Kroatië heeft hiervan dankbaar gebruik gemaakt. Centrale thema's tijdens deze conferentie waren verder doop en avondmaal. Zestig deelnemers uit 28 kerkverbanden en 22 landen waren present, van Siberië tot Turkije en van Albanië tot Schotland! Uit de vertegenwoordiging bleek hoezeer Europa een zendingsveld is geworden. Brazilianen en Amerikanen zijn werkzaam in Spanje, Oekraïne, Duitsland, Roemenië en Zuid-Afrikanen in Siberië en

Duitsland. Een verslag van de conferentie is te vinden op de website van de EuCRC. Op deze website zijn ook de kerkplantingsprojecten te vinden van de vertegenwoordigde kerken en kerkverbanden.

Europees netwerk

Er is verder gewerkt aan het opzetten van een netwerk van gereformeerde kerken in Europa. Daarbij is ook de Presbyterian Church of Ireland in beeld gekomen dankzij een uitwisseling tussen de TU te Kampen en de Union Theological College.

Verder is een eerste bezoek gebracht aan drie jonge gemeenten van de Illyricum Movement in Tirana (Albanië). De voorgangers willen met de gemeenten een gereformeerde koers varen en zijn blij met de contacten. Eén van hen was dan ook op present op de EuCRC in 2014 en 2016.

Europa

In de achter ons liggende periode zijn alle zusterkerken bezocht en ook vrijwel alle contactkerken.

In Riga (Letland) is een derde gemeente geplant. En in Italië is in Perugia een tweede gemeente in wording naast de gemeente in Milaan. Kleine tekenen van hoop in een verder seculariserend Europa.

Noord-Amerika

In de periode na de GS-Ede 2014 zijn niet alleen de zusterkerken bezocht maar ook de kerken met welke wij contact hebben. Bij deze bezoeken hebben de Orthodox Presbyterian Church (OPC), de Reformed Church in the United States (RCUS) en de United Reformed Church of North America (URCNA) opnieuw hun zorgen geuit over de koers die door de Gereformeerde Kerken in Nederland (GKV) wordt gevolgd. Deputaten hebben er in deze gesprekken voortdurend op gewezen dat wij in onze onderlinge contacten ons uitgangspunt behoren te nemen in de officiële kerkelijk besluiten en niet in hetgeen binnen de plaatselijke kerken plaatsvindt. Opnieuw zijn er intensieve contacten geweest met de deputaten van de Canadian Reformed Churches (CRC). Gesprekken en briefwisselingen hebben niet kunnen voorkomen dat er een kritisch rapport is uitgebracht aan de General Synod te Dunville in mei 2016.

1.2 Sectie 4 (Australië en Nieuw Zeeland)

Sectie 4 onderhoudt ondermeer de contacten met de zusterkerken in Oceanië, waaronder de Free Reformed Church of Australia. Deze contacten hebben in de afgelopen termijn sterk in het teken gestaan van de uitwerking die de besluiten van de GS Ede hebben gehad. Daarbij valt te denken aan de unanieme ongegrond verklaring van de admonition van de FRCA aan het adres van onze kerken en het rapport van deputaten M/V en de besluiten daarover. Dit rapport en de daarin gemaakte hermeneutische keuzes vormde een bevestiging van de zorgen die binnen de FRCA al langer bestonden over de vermeende onbijbelse koers van de TU.

Daarnaast heeft het besluit dat de GS Ede naar aanleiding van dit rapport heeft genomen, met daarin een opening om, na herdefiniëring van de ambten ook zusters daartoe toe te laten, gewerkt als een bevestiging van de bezwaren die in de admonition van de FRCA tegen onze kerken zijn geuit.

Deze bezwaren waren voor de FRCA aanleiding om zich op hun GS van Baldivis 2015 verder te bezinnen op hun relatie tot onze kerken. Twee deputaten van sectie 4 hebben deze GS bezocht. Zij hebben deel genomen aan de besprekingen en hun aandeel heeft ook geresulteerd in een nuancering van de voorlopige besluittekst. Maar zij hebben niet kunnen voorkomen, dat de FRCA hebben besloten de zusterkerkrelatie met onze kerken op te schorten.

Deputaten BBK hebben toen en ook naderhand niet kunnen voorkomen, dat de FRCA zich rechtstreeks met informatie over hun zorgen over en bezwaren tegen onze kerken gericht hebben tot alle lokale kerken van ons kerkverband. Deputaten hebben de FCRA laten weten, dat zij dit een grensoverschrijdende invulling achten van onze zusterkerkrelatie.

Juist in de tijd dat de GS Ede vergaderde zijn hoopgevende nieuwe contacten ontstaan met de Christian Reformed Church of the Philippines, dochterkerken van de CRCUS, waarmee al sinds 1999 verkennende contacten hebben bestaan. Deze verkennende contacten zijn geleidelijk gestrand, waaruit de indruk ontstond dat de CRCP geen belang stelde in een relatie met onze kerken. Uit de hernieuwde contacten bleek echter dat het tegendeel waar is. Ons is te verstaan gegeven, dat de CRCP groot belang hechtte aan een contact met onze kerken, in het bijzonder met het oog op het bewaren van de gereformeerde identiteit van hun kerken. Deputaten ontvingen in 2015 een uitnodiging voor de synode annex ambtsdragers conferentie van de CRCP. In hun aanwezigheid werd ondermeer het besluit genomen aan onze kerken een zusterkerk relatie aan te bieden.

In het najaar van de 2015 is onder meer een bezoek gebracht aan de CRCSL waarmee op de GS Ede een zusterkerk relatie is aangegaan. Deputaten hebben daar ervaren hoe dankbaar de CRCSL is voor deze relatie. Ze hebben ook opgemerkt dat de CRCSL zich in hun

Boeddhistische land een respectabele missionaire taak stellen, waarbij ze al onze steun waard zijn.

In India zijn de contacten met de verschillende zusterkerken in de afgelopen termijn voornamelijk onderhouden in de vorm van netwerken. Met oog daarop heeft een van de deputaten de conferentie 2015 van de Reformed Presbyterian Fellowship in India bijgewoond.

Een goede mogelijkheid om te netwerken bood ook de Asia Pacific conference (een regionale ICRC conferentie) gehouden in Seoul Korea, samengeroepen en georganiseerd door de Independant Reformed Church of Korea. Dit bood tevens een goede mogelijkheid om de zorgen over onze kerken die in deze regio sterk gevoed worden vanuit de FRCA, met onze gereformeerde inbreng in de conferentie te kunnen temperen.

De bezoeken aan de zusterkerken en contacten in Azië en de Pacific zijn gebracht in overeenstemming met de instructie van de GS. In een enkel geval hebben deputaten zich door derden laten vertegenwoordigen.

In 2015 heeft een broeder gastdocent aan het seminary van de KPCK voor deputaten de GA van de KPCK bezocht, en de GA van Reformed Church of Japan is mee namens hen bezocht door een van de deputaten van de CGK.

(Wordt vervolgd in het aanvullende rapport van BBK aan de GS Meppel)

1.3 Sectie 5 (Afrika en Spaans- en Portugees sprekende landen)

Algemeen

In het algemeen heeft sectie 5 in haar werk twee dingen steeds voor ogen gehouden. Het éne punt is werken vanuit de netwerkgedachte. Voor (intensievere) bilaterale relaties moet een goede reden zijn. Anders richt sectie 5 zich liever op de versterking van relaties tussen de Afrikaanse en Zuid-Amerikaanse kerken onderling. Voor de vormgeving daarvan is tot nu toe vooral de blik gericht op de ICRC. Of deze organisatie daarvoor voor ons wel het geschikte podium is, is een vraag die steeds meer boven komt. Hierover zal in de toekomst een bezinning moeten worden gehouden.

Het tweede aandachtspunt is de samenwerking met Verre Naasten. Het werk binnen sectie 5 gebeurde in nauwe relatie met hen. Een afvaardiging van VN bezocht doorgaans de sectievergaderingen en ook de reizen werden vaak samen met één van hen ondernomen. Bijkomend effect was ook dat dit kosten bespaard heeft. Voorheen gingen vaak twee mensen van BBK op reis, waar nu een BBK'er en een VN'er samen gingen.

Benin, ERCB

De contacten staan op een laag pitje. We houden wel feeling met de Benincommissie in Gouda en Waddinxveen. We kunnen niet overzien of er in de nabije toekomst een rol voor ons deputaatschap is weggelegd in de relatie met deze kerk.

Brazilië, IPB

In 2016 is de IPB bezocht. Het was een goede en opbouwende reis. Uitwisseling tussen de theologische vervolgopleiding Andrew Jumper en de TUK zou wenselijk zijn. Hiervoor is contact met Jos Colijn van de TUK. Dit bezoek was ook aanleiding om de kerkelijke situatie in Angola in kaart te brengen en te verkennen of hierin iets op het pad van BBK ligt.

Brazilië IRB

Tegelijk met de IPB is ook de IRB in 2016 bezocht. Een van de gesprekspunten was de moeite bij de IRB met ontwikkelingen in Nederland rondom MV.

Congo, URCC

In 2015 is de synode van de URCC bezocht. De belangrijkste conclusie is dat het zinvol is om deze kerken eens in de drie jaar te bezoeken, ook vanwege de pijnlijke geschiedenis rondom de breuk in de voormalige ERCC, waarin BBK vanuit de GKv een rol hebben gespeeld. Er was ook een afvaardiging van de URCC op de Afrika-conferentie van de ICRC.

Kenia, AEPC

Deze kerken zijn in deze periode niet bezocht. In plaats daarvan vond er in 2016 een ontmoeting plaats tijdens de ICRC region Africa Conference. Deze keuze werd gemaakt vanuit de netwerkgedachte. Ook is er in 2015 een ontmoeting geweest met de moderator van de AEPC, Daniël Kitongo, die samen met Nicolas Ivuthi in Nederland was i.v.m. contact met Verre Naasten.

Kenia, RCEA

Er is weinig contact geweest, net als in de vorige periode. Verre Naasten heeft wel goede relaties. Er lijkt geen reden om hier actief verandering in aan te brengen.

Nigeria, NKST

Deze kerken zijn bezocht in 2015. Dit was een goede reis waarin de banden zijn aangehaald. Het blijkt wel moeilijk om goede vormen te vinden voor deze relatie. Tot nu toe kunnen ze om formele redenen geen lid worden van de ICRC. Sectie 5 heeft geprobeerd hierin met hen mee te denken.

De NKST heeft te lijden onder geweld en vervolging van de Boko Haram en de Fulani. Dit was ook de reden dat ze niet op de synode van Ede-Zuid aanwezig waren. Er is toen voorbede gedaan in de kerken voor hun situatie. Een reden om met hen mee te blijven leven.

Oeganda, PCU

De PCU is bezocht in 2016. Dat is het eerste bezoek sinds onze synode in 2014 waarin deze kerken als zusterkerk zijn aanvaard. De relatie is wederzijds warm en stimulerend. De belangrijkste conclusie is dat het de moeite waard is om in deze relatie te blijven investeren. De PCU heeft een voortrekkersrol gespeeld bij het organiseren van de Africa-conferentie van de ICRC.

Portugal, ICPdP

Er is opnieuw geprobeerd contact te leggen met deze kerken. Dit heeft niets opgeleverd. Voorlopig lijken er geen mogelijkheden om vorm te geven aan deze relatie.

Spanje, IRE

In 2014 is de synode van deze kerken bezocht door Steun Broederschap Spanje, in 2015 door BBK | Verre Naasten. Zolang deze kerken vanuit Verre Naasten niet zijn ondergebracht bij een RSV, heeft sectie 5 het voornemen deze kerken zo mogelijk elk jaar te bezoeken.

Venezuela, IRV

Het contact verloopt erg moeizaam. De sectie wilde graag een bezoek brengen, maar kreeg niet of nauwelijks contact. Dit lijkt te maken te hebben met interne conflicten in de kerk in Venezuela.

In juli 2016 is vanuit sectie 5 een verzoek uitgegaan naar de lokale GKv kerken om voorbede voor de kerken in Venezuela i.v.m. hun precaire economische en politieke omstandigheden. De zusterkerken in Venezuela zijn hiervan op de hoogte gesteld en hebben laten weten dat ze hierdoor bemoedigd zijn. Met behulp van Verre Naasten is een aantal voorgangers uit Oost-Venezuela naar Brazilië (IPB) geweest om te zien hoe ze daar aan zending en evangelisatie gestalte geven.

Zuid Afrika, VGKSA

Deze kerken hebben voorgesteld een congres over hermeneutiek te beleggen, die als gewenste uitkomst een statement heeft waar beide kerken achter staan. In de vorm zoals het voorgesteld is, ziet de sectie geen heil. Een breed gedragen statement is in de ogen van de sectie onhaalbaar. Bovendien zouden meer kerken betrokken moeten worden. Het gesprek hierover is gaande.

Zuid Afrika, GKSA

De sectie heeft in 2015 een ontmoeting gehad in Nederland met een delegatie uit deze kerken. Dat was een goede ontmoeting, waarin informatie m.b.t. de situatie in wederzijdse kerken werd gedeeld en er over en weer veel herkenning was.

1.4 Sectie 2 (Publicatie en Lux Mundi)

Bemensing

Helaas heeft sectie 2 in 2016 afscheid moeten nemen van haar voorzitter Kim Batteau, die tevens eindredacteur was, van het blad Lux Mundi, dat door sectie 2 wordt verzorgd. Tot op dit moment van rapportage is geen opvolger voor hem gevonden.

Lux Mundi

- a. Als voorbereiding op de overname van Lux Mundi door de ICRC, waartoe op de eerstvolgende ICRC conferentie een voorstel zal worden gedaan (zie Bijlage 2), heeft in 2015 de uitbreiding van de redactie met vertegenwoordigers van ICRC kerken daadwerkelijk vorm gekregen.
- b. Ook heeft Lux Mundi in 2015 een nieuw jasje gekregen en verschijnt nu in kleurdruk in een frisse eigentijdse vormgeving.

Publiciteit-PR

- a. Publiciteit via Naast
Interne bezinning binnen BBK op haar beleid (zie bijlage 3: herschreven beleidsplan) heeft o.a. als speerpunt opgeleverd dat de PR naar onze kerken versterkt moet worden. De realisering van dit speerpunt is aan Sectie 2 opgedragen. Om de communicatie met de achterban niet te versnipperen maar juist waar mogelijk elkaar te versterken, is gekozen voor gebruikmaking van al bestaande communicatielijnen zoals het blad Naast.
- b. Publiciteit via de website van BBK
Incidenteel worden reisimpressies door de betreffende reizigers geschreven en op de website van BBK geplaatst.
- c. Vertaling van de website van BBK
Sectie 2 werkt aan de vertaling van de content van de BBK website, om die ook voor Engelstalige belangstellenden toegankelijk te maken.

2 Beleidsontwikkeling

Veranderingen die zich sinds de GS Zuidhorn 2002 in ons kerkelijk leven en in het werk van het deputaatschap BBK hebben voorgedaan hebben het noodzakelijk gemaakt het beleidsplan voor BBK van destijds te herschrijven. Daarbij valt met name te denken aan de vorming van het Landelijk Samenwerkingsverband van gereformeerde kerken in de zending en het daarmee gegeven wegvallen van het deputaatschap ZHT. Verder valt hierbij te denken aan de accentverschuiving binnen het werk van BBK van onderhouding van formele, bilaterale kerkelijke relaties naar contact met buitenlandse kerken via netwerken. In bijlage 3 van dit rapport sturen we de tekst van het herschreven beleidsplan en de daaraan gehangen bijlagen.

M/V

Eenmaal is door een ander deputaatschap een beroep op deputaten BBK gedaan. Het betreft deputaten M/V die BBK medewerking hebben gevraagd bij hun onderzoek naar de relatie vrouw en ambt in de buitenlandse kerken waarmee wij een relatie onderhouden. Deputaten nemen aan, dat deputaten M/V daarover zelf zullen rapporteren aan de GS.

In de afgelopen termijn hebben twee deputaten voortijdig ontheffing gevraagd en hun werk binnen het deputaatschap beëindigd, te weten ds. Dick Mak en ds. Kim Batteau. De plek van ds. Dick Mak is ingenomen door secundus Johannes Veldhuizen. Bijlage 4 geeft een overzicht van de samenstelling van het deputaatschap en het rooster van aftreden.

De emeriti uitgezonden van BBK en/of hun weduwen hebben jaarlijks bezoek ontvangen. Zij toonden zich bij die gesprekken steeds dankbaar voor de zorg en aandacht die zij van deputaten BBK ontvingen. Eén van hen, zr. C. Klamer-Rietkerk, is op 31 januari 2016 overleden. Bij haar begrafenis heeft het deputaatschap zich laten vertegenwoordigen.

Zoals in de inleiding reeds vermeld is het bureau voor het werk van deputaten ook in de afgelopen termijn weer van veel betekenis geweest. Accurate notulering van vergaderingen, onderlinge communicatie, correspondentie in binnen- en buitenland hebben bijgedragen aan de kwaliteit van het werk van het deputaatschap. Verder heeft het bureau deputaten veel werk uit handen genomen in de organisatie de EuCRC 2016 en de buitenlandweek 2017. Tenslotte verzorgt het bureau de boekhouding voor het deputaatschap. Al de hiermee bespaarde tijd kon ten goede komen aan het eigenlijke werk van deputaten.

4 Voorstellen

a. Met betrekking tot zusterkerkrelaties

Christian Reformed Churches of the Philippines

Materiaal:

1. opdracht van de GS Meppel tav de CRCP;
2. rapport bezoek aan de synode van de CRCP april 2015.

Besluit 1:

een zusterkerkrelatie aan te gaan met de Christian Reformed Churches of the Philippines.

Gronden:

1. De CRCP betoont zich in leer, kerkregering en dienst een trouwe kerk van Jezus Christus.
2. De CRCP heeft op haar laatstgehouden synode het besluit genomen, met onze kerken een relatie aan te gaan.

Besluit 2:

aan deputaten BBK opdracht te geven met de CRCP tot afspraken te komen over de invulling van de relatie.

Gronden:

1. Het ontbreekt de CRCP aan mankracht en middelen om in alles te voldoen aan de gangbare regels voor een zusterkerkrelatie.
2. Sinds de GS Ede voorzien onze kerkelijke afspraken in de mogelijkheid om met zusterkerken op maat afspraken te maken over de invulling van de relatie.

Besluit 3:

Met betrekking tot het onderhouden van zusterkerkrelaties

de relatie met de hieronder genoemde zusterkerken te onderhouden overeenkomstig de daartoe aangenomen regels (GS Ommen 1993, art. 68.1-2), volgens de met elk van deze kerken afzonderlijk gemaakte afspraken, teneinde van elkaar te leren, elkaar te ondersteunen en samen Christus' naam te prijzen:

1. African Evangelical Presbyterian Church (in Kenia) (AEPC)
2. Canadian Reformed Churches (CanRC)
3. Christian Reformed Church of the Philippines (CRCP);
4. Christian Reformed Church of Sri Lanka (CRCSL)
5. Evangelical Presbyterian Church (Ireland) (EPC)
6. Evangelical Presbyterian Church in England and Wales (EPCEW) waaronder de Evangelisk-Reformerta Kyrkan in Sverige (ERKS) (Zweden) (EPCEW);
7. Evangelisch-Reformierte Kirche Westminster Bekenntnisses (ERK-WB);
8. Free Church of Scotland (continuing) (FCC)
9. Free Church of Scotland (FCS)
10. Free Reformed Churches of Australia (FRCA)
11. Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika (GKSA)
12. Gereja Gereja Reformasi Calvinis (GGRC);
13. Gereja Gereja Reformasi di Indonesia (GGRI-NTT, GGRI KalBar, GGRI Papua)
14. Iglesia Reformada en Venezuela (IRV)
15. Igreja Presbiteriana do Brasil (IPB)
16. Igrejas Reformadas do Brasil (IRB)
17. Kosin Presbyterian Church of Korea (KPCCK)
18. Nongu u Kristu u i Ser u shar Tar (in Nigeria) (NKST);
19. Presbyterian Church of Eastern Australia (PCEA)
20. Presbyterian Church of Uganda (PCU)
21. Presbyterian Free Church Council (Kalimpong) (PFCC)
22. Presbyterian Free Church of Central India (PFC(CI))
23. Reformed Church in Japan (RCJ)
24. Reformed Church in the United States (RCUS)
25. Reformed Church of East Africa (in Kenia) (RCEA)
26. Reformed Churches of New Zealand (RCNZ)
27. Reformed Presbyterian Church in Ireland (RPCI)
28. Reformed Presbyterian Church of India (RPCI)
29. Reformed Presbyterian Church of North East India (RPCNEI)
30. Reformed Presbyterian Church Taiwan (RPCT)
31. United Reformed Church in the Congo (URCC);
32. Vrije Gereformeerde Kerke in Suid-Africa (VGKSA)

Besluit 4:

Met betrekking tot kerkelijke contacten

contact te onderhouden met de volgende kerken en instellingen, alsmede verdere lidkerken van de ICRC, teneinde van elkaar te leren, elkaar te ondersteunen en samen Christus' naam te prijzen waar we elkaar ontmoeten:

1. Baltic Reformed Theological Seminary en de Gereformeerde gemeenschappen in de Baltische Staten;
2. samenwerkingsverband voor evangelieverkondiging onder het Joodse volk YACHAD.
3. Église Réformée Confessante au Bénin (ERCB);
4. Église Réformée Confessante au Congo (ERCC);
5. Union Nationale des Églises Protestantes Réformées Évangéliques de France (UNEPREF);
6. Evangelical Reformed Churches of Russia (ERCR);
7. Evangelium Reformatus Egyhaz (ERE);
8. First Evangelical Reformed Church van Singapore (FERC);
9. Hongaarse Gereformeerde Kerken (HGK) en andere gereformeerde groeperingen (Hongaars taalgebied);
10. Isa-E Church in Bangladesh (ICB);
11. Iglesias Reformadas de España (IRE);
12. Igreja Cristã Presbiteriana de Portugal (ICPP);
13. Independent Reformed Church of Korea (IRCK);

14. Minsk Reformed Church (Wit-Rusland);
15. Orthodox Presbyterian Church (OPC);
16. Presbyterian Church in America (PCA), via Mission to the World;
17. United Reformed Church of America (UNRCA);
18. Presbyterian Church of Korea (Hapshin) (PCK (Hapshin));
19. Presbyterian Theological Seminary (Dehra Dun, India) (PTS);
20. Protestantska Reformirana Krscanska Ckrva (PRKC) (Kroatië);
21. Reformed Presbyterian Fellowship in Myanmar (RPCFM);
22. South Indian Reformed Churches (SIRC);
23. Ukraine Evangelical Reformed (of Presbyterian) Church (Oekraïne).

Met betrekking tot beleid

Besluit 1:

deputaten BBK op te dragen in overleg met deputaten van zusterkerken, zich te beijveren voor de organisatie van conferenties over gewichtige thema's en onderwerpen, die ons als kerken aangaan.

Gronden:

1. Deputaten BBK zijn vanuit de buitenlandse zusterkerken benaderd met de behoefte aan gezamenlijke bezinning op actuele thema's zoals hermeneutiek en homoseksualiteit.
2. Conferenties scheppen de mogelijkheid om in de gezamenlijkheid van leden van verschillende zusterkerken zich te bezinnen op thema's en onderwerpen die de zusterkerken aangaan. Dit kan bijdragen aan de vorming van een gefundeerd oordeel over deze thema's en onderwerpen en een beter begrip voor elkaar wanneer er verschil van inzicht aan het licht komt.

Besluit 2:

achteraf goed te keuren, dat deputaten BBK, waar bezwaarde zusterkerken daarom vroegen, bereid zijn geweest, zich in ontmoetingen met de buitenlandse deputaten, zich nader te laten informeren over de besluiten die de betreffende kerken met betrekking tot (de relatie tot) onze kerken in hun meeste vergaderingen hebben genomen.

Besluit 3:

in de instructie van deputaten BBK op te nemen, dat deputaten, waar zich in de relatie met buitenlandse zusterkerken een crisis voordoet, niet volstaan met schriftelijke communicatie en, waar mogelijk, in persoonlijke ontmoetingen met elkaar in gesprek blijven met de deputaten van de betreffende zusterkerken.

Grond (bij besluiten 2 en 3):

Nadere informatie in onderlinge ontmoeting van deputaten kan bijdragen aan beter inzicht in de betreffende besluiten en aan een sfeer die past bij de relatie van zusterkerken. Dit kan bijdragen aan het voorkomen van een escalatie van de crisis.

5 Budget

Deputaten BBK hebben geprobeerd zo kritisch mogelijk te begroten. Het totaalbedrag van de meerjarenbegroting BBK 2018-2020 ligt € 41.700 lager dan het totaalbedrag van de meerjarenbegroting 2014 – 2017. Zie Bijlage 5: begroting 2018 – 2020.

Bijlage 1**Opdracht Generale Synode Ede 2014 en instructie deputaten betrekkingen buitenlandse kerken****Materiaal:**

1. rapport deputaten BBK (14-10-2013);
2. aanvullend rapport deputaten BBK (20-02-2014);\
3. (toelichting op de) netwerknootie (09-01-2014) (nootie is onderdeel 3 van Materiaal 1);
4. GK Ommen-West (13-12-2013): stelt voor deputaten te benoemen voor kerk en Israël, die de taak van de GK Ommen-West in dezen overnemen.
5. brief van de ERC of Moscow, (17-10-2011): willen de door opheffing afgebroken zusterkerkrelatie van ERCUR overnemen, met toelichting door deputaten BBK (18-12-2013).

Besluit 1:

deputaten BBK decharge te verlenen.

Besluit 2:

Met betrekking tot regels voor relaties en netwerken

- c. bij het onderhouden van relaties per geval op maat afspraken te maken ten aanzien van de invulling van de relatie;
- d. te kiezen voor netwerken als uitbreiding van de invulling van de mondiale oecumenische verantwoordelijkheid van de GKv;
- e. een verkenningsfase in te stellen waarin deputaten de mogelijkheden en onmogelijkheden van participatie in netwerken verkennen, op basis waarvan aan de volgende GS hierover nadere voorstellen worden gedaan, waaronder indien nodig een daarop gebaseerde aanpassing van de tekst van artikel E 70.2 van de herziene KO.

Besluit 3:

met betrekking tot het blad Lux Mundi

de uitgave van het blad Lux Mundi in de huidige vorm en opzet niet te continueren en deputaten BBK op te dragen in de komende termijn:

- d. te werken aan een verbreding van de redactie van Lux Mundi met vertegenwoordigers uit lidkerken van de ICRC van verschillende continenten;
- e. te bevorderen, dat Lux Mundi
 - 1 een functioneel platform biedt voor theologische uitwisseling binnen de kring van de ICRC lidkerken en hun leden;
 - 2 ruimte biedt voor de uitwisseling van nieuws van de lidkerken onder elkaar;
- f. alle noodzakelijke voorbereidingen te treffen om het voor de eerstvolgende ICRC conferentie mogelijk te maken Lux Mundi als haar orgaan over te nemen.

Besluit 4:**Met betrekking tot vrouwelijke afgevaardigden**

in te stemmen met het beleid van deputaten, zoals verwoord in de "nota vrouwelijke afgevaardigden op een synode", inzake het zenden van vrouwelijke afgevaardigden naar de meeste vergaderingen van buitenlandse zusterkerken.

Grond:

deputaten bezoeken vergaderingen van buitenlandse kerken niet als ambtsdrager. Ze mogen informeren en adviseren, maar hebben geen mandaat om in die vergaderingen besluiten te nemen. Daarom is er geen belemmering om ook zusters af te vaardigen om voluit te functioneren bij vergaderingen van buitenlandse kerken.

Besluit 5:**Met betrekking tot de herziene 'constitution and regulations' van de ICRC**

- a. de ICRC voor te stellen, in de herziene 'regulations' van de ICRC bepalingen op te nemen ten aanzien van zittingsduur en herkiesbaarheid in functies;
- b. b. deputaten BBK te machtigen om namens de Gereformeerde Kerken in Nederland op te treden voor de finale goedkeuring van de constitutie.

Besluit 6:**Met betrekking tot de URCNA**

- a. het aanbod van een zusterkerkrelatie aan the United Reformed Church of North America niet langer te handhaven en de URCNA toe te voegen aan de lijst van kerken waarmee we contact onderhouden.

Gronden:

- 3. de URCNA hebben bij herhaling het aanbod van een zusterkerkrelatie afgewezen omdat zij betwijfelen of de GKv wel voluit gereformeerde kerken zijn. Het is in deze situatie onjuist het aanbod van een zusterkerkrelatie ongelimiteerd te blijven handhaven;
- 4. de GKv zijn niet veranderd in hun waardering van de URCNA.

Met betrekking tot GGRM

- b.
 - 1. de Gereja Gereja Reformasi Musyafir (GGRM) af te voeren van onze lijst met zusterkerkrelaties;
 - 2. waar de gelegenheid zich voordoet de gemeente Galilea aan te sporen zich bij de Gereja Gereja Reformasi Calvinis (GGRC) te voegen.

Gronden:

- 1. de GGRM is als zelfstandige relatie op onze lijst met zusterkerkrelaties gekomen als gevolg van een conflict van de GGRM met de GGRC;
- 2. inmiddels heeft er zowel persoonlijk als kerkelijk verzoening plaats gevonden van de GGRM en de GGRC, waarbij is afgesproken verder samen te gaan onder de naam GGRC;
- 3. na deze verzoening is één gemeente (Galilea) toch weer zelfstandig verder gegaan als GGRM;
- 4. de Gereja Gereja Reformasi di Indonesia-NTT (GGRI-NTT/Soemba), die in het verleden in het conflict bemiddeld hebben, en waar wij ons toen achter gesteld hebben, beschouwen nu alleen de GGRC als zusterkerkrelatie;
- 5. het is niet conform de regels om een zusterkerkrelatie te onderhouden met één losstaande gemeente.

Besluit 7:**Met betrekking tot de PCU**

- a. met dank aan de Heer van de kerk een zusterkerkrelatie aan te gaan met de Presbyterian Church of Uganda (PCU).

Gronden:

- 1. de Presbyterian Church of Uganda (PCU) vertoont de kenmerken van een kerk van de Here Jezus Christus en voldoet aan de criteria voor een zusterkerkrelatie;
- 2. er is al lange tijd contact met de PCU en in deze contacten laat de PCU steeds zien dat ze van harte kerk van Christus willen zijn in leer en leven.
- 3. de PCU ervaart de band met de GKv al als een zusterkerk. Gezien de aard van het wederzijdse contact is het goed deze relatie te waarderen als een officiële zusterkerkrelatie.

Met betrekking tot de zusterkerkrelatie met GGRI

- b.
 - 1. de drie bestaande afzonderlijke zusterkerkrelaties met de GGRI (NTT, KalBar, Papua) te laten opgaan in één zusterkerkrelatie met de gehele/nationale GGRI;

2. de deputaten op te dragen in overleg met de nationale GGRI contact te blijven houden met de GGRI in de drie afzonderlijke regio's.

Gronden:

1. met het houden van hun eerste Nationale Synode in februari 2012 zijn de drie regio's van de GGRI waar wij elk afzonderlijk een zusterkerkrelatie mee hebben (Sumba/NTT, Kalimantan, Papua) een officieel landelijk kerkverband aangegaan;
2. het is gebruikelijk dat een zusterkerkrelatie onderhouden wordt op landelijk niveau;
3. gezien hun voorstel aan de ICRC gaan de GGRI zelf ook uit van contact op nationaal niveau;
4. de wens van de GGRI, uitgesproken door hun genoemde synode, om ook contact te blijven houden op provinciaal niveau dient te worden gehonoreerd, om de volgende redenen:
 - a. geografie: de drie regio's liggen ver van elkaar verwijderd, en onderling contact is er vrijwel uitsluitend per telefoon en internet;
 - b. demografie: er zijn grote verschillen in ontwikkeling en cultuur tussen de verschillende regio's, waardoor de benadering ook anders (op maat) zal moeten plaats vinden;
 - c. bij contact alleen op nationaal niveau zou de relatie veel verder van de kerken af komen te staan en aan waarde verliezen.

Met betrekking tot Sri Lanka

- c. met dank aan de Heer van de kerk een zusterkerkrelatie aan te gaan met de Christian Reformed Church of Sri Lanka (CRCSL).

Gronden:

1. de Christian Reformed Church of Sri Lanka (CRCSL) vertoont de kenmerken van een kerk van de Here Jezus Christus en voldoet aan de criteria voor een zusterkerkrelatie;
2. na het herstel van de contacten is van beide kanten een hartelijk verlangen uitgesproken om de zusterkerkrelatie tot stand te brengen;
3. de CRCSL laat een actief gereformeerd kerkelijk leven zien, met diverse missionaire en diaconale projecten;
4. de CRCSL wil de gereformeerde identiteit bewaren in de multireligieuze samenleving van Sri Lanka en vraagt onze hulp hierbij;
5. de voorwaarden zijn aanwezig om de relatie daadwerkelijk wederkerig inhoud te kunnen geven.

Met betrekking tot de ERC of Moscow

- d. het verzoek van de ERC of Moscow in handen te geven van deputaten BBK.

Besluit 8:

Met betrekking tot het onderhouden van zusterkerkrelaties

de relatie met de hieronder genoemde zusterkerken te onderhouden overeenkomstig de daartoe aangenomen regels (GS Ommen 1993, art. 68.1-2), volgens de met elk van deze kerken afzonderlijk gemaakte afspraken, teneinde van elkaar te leren, elkaar te ondersteunen en samen Christus' naam te prijzen:

1. African Evangelical Presbyterian Church (in Kenia) (AEPC)
2. Canadian Reformed Churches (CanRC)
3. Christian Reformed Church of Sri Lanka (CRCSL)
4. Evangelical Presbyterian Church (Ireland) (EPC)
5. Evangelical Presbyterian Church in England and Wales (EPCEW) waaronder de Evangelisk-Reformerta Kyrkan in Sverige (ERKS) (Zweden) (EPCEW);
6. Evangelisch-Reformierte Kirche Westminster Bekenntnissen (ERK-WB);
7. Free Church of Scotland (continuing) (FCC)
8. Free Church of Scotland (FCS)
9. Free Reformed Churches of Australia (FRCA)

10. Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika (GKSA)
11. Gereja Gereja Reformasi Calvinis (GGRC);
12. Gereja Gereja Reformasi di Indonesia (GGRI-NTT, GGRI KalBar, GGRI Papua)
13. Iglesia Reformada en Venezuela (IRV)
14. Igreja Presbiteriana do Brasil (IPB)
15. Igrejas Reformadas do Brasil (IRB)
16. Kosin Presbyterian Church of Korea (KPCCK)
17. Nongu u Kristu u i Ser u shar Tar (in Nigeria) (NKST);
18. Presbyterian Church of Eastern Australia (PCEA)
19. Presbyterian Church of Uganda (PCU)
20. Presbyterian Free Church Council (Kalimpong) (PFCC)
21. Presbyterian Free Church of Central India (PFC(CI))
22. Reformed Church in Japan (RCJ)
23. Reformed Church in the United States (RCUS)
24. Reformed Church of East Africa (in Kenia) (RCEA)
25. Reformed Churches of New Zealand (RCNZ)
26. Reformed Presbyterian Church in Ireland (RPCI)
27. Reformed Presbyterian Church of India (RPCI)
28. Reformed Presbyterian Church of North East India (RPCNEI)
29. Reformed Presbyterian Church Taiwan (RPCT)
30. United Reformed Church in the Congo (URCC);
31. Vrije Gereformeerde Kerke in Suid-Africa (VGKSA)

Besluit 9:

Met betrekking tot de contacten in de Filippijnen

- a. de RFCP af te voeren van de lijst kerken waarmee we contact onderhouden;
- b. de FRCA (gemeente Mundijong) van deze besluiten op de hoogte te brengen, en onze gegevens betreffende de RFCP aan hen door te geven.

Gronden:

1. de afgelopen 10 jaar is er geen sprake meer van contact met de RFCP;
2. bij de RFCP is geen sprake meer van een kerkverband waar we contact mee zouden kunnen hebben. Daarmee voldoet de RFCP niet meer aan de voorwaarden voor kerkelijke contacten;
3. vanuit onze zusterkerken in Australië worden actief verschillende contacten onderhouden in de Filippijnen;
4. het past in ons beleid om waar mogelijk regionale contacten te bevorderen.

Met betrekking tot de RPCCEE

- c. de Reformed Presbyterian Church in Central and Eastern Europe (RPCCEE) af te voeren van de lijst van kerken waarmee we contact onderhouden.

Grond:

er is de laatste jaren geen enkele vorm van contact tussen de GKv en de RPCCEE. Bezoeken in de jaren 2009 – 2010 maakten duidelijk dat er van de kant van de RPCCEE ook geen interesse is voor contact met de GKv. Ook stichting Fundament heeft geen contact met de RPCCEE.

Met betrekking tot de contacten in Bangladesh

- d. de Isa-E Church in Bangladesh (ICB) op te nemen in de lijst van contactkerken.

Gronden:

1. het past in ons beleid om contact te leggen met die kerken waar DVN hulp aan verleent;
2. BBK kan helpen bij het leggen van contacten van de ICB met andere kerken in de regio, zoals de RPCNEI en met de PTS.

Met betrekking tot de contacten in Singapore

- e. de Covenant Evangelical Reformed Church (CERC) van Singapore af te voeren van de lijst kerken waarmee we contact onderhouden.
- f. de First Evangelical Reformed Church (FERC) van Singapore te handhaven op de lijst van kerken waarmee we contact onderhouden.

Gronden:

- 1. GS Harderwijk 2011 droeg deputaten BBK op contacten te onderhouden met de Evangelical Reformed Churches in Singapore (ERCS);
- 2. het kerkverband van de ERCS is in 2010 verbroken. De verschillen van mening gingen over de visie op het huwelijk en op het verbond. De Covenant Evangelical Reformed Church (CERC) volgde de lijn van de PRCA. De CERC ontvangt hulp bij de preekvoorziening van PRCA;
- 3. de CERC ontkent dat er een kerkelijke relatie bestaat tussen de CERC en de GKv. Initiatieven voor een gesprek gingen altijd uit van BBK;
- 4. leden van de GKv, die zich in Singapore vestigden werden niet toegelaten, tenzij ze de visie op het verbond en het huwelijk van de CERC onderschreven;
- 5. de andere gemeente, de First Evangelical Reformed Church (FERC) heeft contact en ontvangt hulp van de FRCA en de CanRC. De FERC zoekt ook contacten in de regio met bijbelgetrouwe kerken.
- 6. het contact tussen de FERC en BBK houdt een zekere wederkerigheid in;
- 7. leden van de GKv worden als lid aanvaard;
- 8. het beleid van de GKv is, dat BBK alleen met kerkverbanden contact onderhoudt.

Besluit 10:

Met betrekking tot kerkelijke contacten

contact te onderhouden met de volgende kerken en instellingen, alsmede verdere lidkerken van de ICRC, teneinde van elkaar te leren, elkaar te ondersteunen en samen Christus' naam te prijzen waar we elkaar ontmoeten:

- 1. Baltic Reformed Theological Seminary en de Gereformeerde gemeenschappen in de Baltische Staten;
- 2. samenwerkingsverband voor evangelieverkondiging onder het Joodse volk YACHAD.

Toelichting

Yachad staat in de lijst van kerken en instellingen waarmee de kerken contact onderhouden. Wellicht besluit de synode naar aanleiding van het voorstel van Ommen-West (Materiaal 4) tot een andere vorm van contact. De uitkomst van die bespreking zal worden verwerkt in het definitieve besluit BBK.

- 3. Christian Reformed Church of the Philippines (CRCP);
- 4. Église Réformée Confessante au Bénin (ERCB);
- 5. Église Réformée Confessante au Congo (ERCC);
- 6. Union Nationale des Églises Protestantes Réformées Évangéliques de France (UNEPREF)
- 7. Evangelical Reformed Churches of Russia (ERCR);
- 8. Evangelium Reformatum Egyhaz (ERE);
- 9. First Evangelical Reformed Church van Singapore (FERC)
- 10. Hongaarse Gereformeerde Kerken (HGK) en andere gereformeerde groeperingen (Hongaars taalgebied);
- 11. Isa-E Church in Bangladesh (ICB)
- 12. Iglesias Reformadas de España (IRE);
- 13. Igreja Cristã Presbiteriana de Portugal (ICPP);
- 14. Independent Reformed Church of Korea (IRCK);
- 15. Minsk Reformed Church (Wit-Rusland);
- 16. Orthodox Presbyterian Church (OPC);

17. Presbyterian Church in America (PCA), via Mission to the World;
18. United Reformed Church of America (UNRCA);
19. Presbyterian Church of Korea (Hapshin) (PCK (Hapshin));
20. Presbyterian Theological Seminary (Dehra Dun, India) (PTS);
21. Protestantska Reformirana Krscanska Ckrva (PRKC)(Kroatië);
22. Reformed Presbyterian Fellowship in Myanmar (RPCFM);
23. South Indian Reformed Churches (SIRC);
24. Ukraine Evangelical Reformed (of Presbyterian) Church (Oekraïne).

Besluit 11:

Met betrekking tot instructie

opnieuw deputaten te benoemen met de volgende instructie:

- a. deputaten brengen kerken en broeders en zusters op de hoogte van Christus' kerkvergaderend werk in het buitenland en roepen hen op (ook in concrete situaties) tot gebed en dankzegging;
- b. ze laten buitenlandse kerken en kerkleden meeleven met de Gereformeerde Kerken in Nederland;
- c. ze doen hun werk met gebruikmaking van het BBK-bureau;
- d. ze maken voor deze werkzaamheden gebruik van de faciliteiten van "De Verre Naasten";
- e. ze voeren overleg met en werken samen met de deputaten Buitenlandse Kerken van de Christelijke Gereformeerde Kerken;
- f. ze onderhouden contacten met de Gereformeerde Hogeschool te Zwolle en de Theologische Universiteit in Kampen;
- g. ze formuleren nadere voorstellen over participatie in kerkelijke netwerken, in relatie tot het onderhouden van contacten en relaties met afzonderlijke kerken;
- h. ze onderhouden de relatie met de in Besluit 8 genoemde zusterkerken overeenkomstig de daartoe aangenomen regels (GS Ommen 1993, art. 68.1-2) teneinde van elkaar te leren, elkaar te ondersteunen en samen Christus' naam te prijzen;
- i. ze onderhouden, conform de in hun rapport geformuleerde doelen, contact met de in besluit 10 genoemde kerken en instellingen, alsmede verdere lidkerken van de ICRC, teneinde van elkaar te leren, elkaar te ondersteunen en samen Christus' naam te prijzen waar we elkaar ontmoeten.

Besluit 12:

Met betrekking tot het budget

deputaten betrekkingen buitenlandse kerken een budget toe te kennen van € 118.650 voor 2015, € 105.650 voor 2016 en € 112.250 voor 2017 (in totaal € 336.550).

To the interim committee of the ICRC

Dear brother Visscher,

As one of the member churches of the ICRC we address to you the following proposal to the next ICRC conference in Hamilton 2017. It concerns an ICRC bulletin/magazine for mutual communication among and theological instruction of the member churches of the ICRC and the suggestion for this reason of transitioning the RCN bulletin Lux Mundi to become the journal of the ICRC.

History

In 1981 our general synod at Arnhem demanded our BBK deputy's to start the publication of an English medium half yearly bulletin to serve our ecclesiastical relations abroad. The content of the bulletin should consist of articles contributing to the maintenance and/or enforcement of the reformed confessional character of the churches abroad with whom the reformed churches in the Netherlands conducted relationships. On the other hand the content of the bulletin should deliver information about ecclesiastical relations and developments in church life in the Netherlands. This is how Lux Mundi came to existence. Its editors used to be members of the RCN or, in a later stage, of the CGK and the bulletin used to be published in the Netherlands.

It is clear from the origin of Lux Mundi that the RCN felt responsible for communication and (theological) instruction of her ecclesiastical relations abroad, mainly the member churches of the ICRC. Since a couple of years however we are reconsidering this responsibility. Since we can count so many mature Reformed and Presbyterian churches throughout the world, especially in the circle of the ICRC, it is no longer self evident that only one of them undertakes this enterprise. It is more likely to undertake this mutual communication and theological exchange as a common enterprise of Reformed and Presbyterian churches in the world.

Proposal to the ICRC conference 2017

This reconsideration brought us to the proposal to the ICRC meeting 2017 in Hamilton (Can.) to accept as her responsibility to provide the member churches with a magazine like Lux Mundi for mutual communication and theological instruction. This could be realized by transitioning Lux Mundi to become a magazine/journal on behalf the ICRC, published by a newly installed standing committee. It could function as a means for exchange of information among the member churches of the ICRC. It could also provide theological assistance to churches worldwide with input of all the member churches. As a matter of fact Lux Mundi (or whatever name it will be given) can also become the channel of ICRC information to the member churches.

After the transition has been realized the expenses of Lux Mundi will be for the account of the ICRC member churches.

As a first step in the transition, anticipating on the decision of the ICRC, BBK started to form an international editorship. As a result of that nowadays the editorship consists of three Dutch editors and from Canada, India, Scotland, Uganda and Korea each one editor.

In the appendix we add a flow chart of how it could function. In case you need more clarification please contact us.

We hope that the ICRC conference will accept our proposal and that the transition of Lux Mundi to become the journal of the ICRC will be completed.

Would you please be so kind to put our proposal and request on the agenda of the ICRC conference 2017.

Conclusion

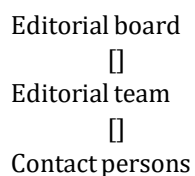
We conclude by wishing you as interim committee and the ICRC conference 2017 all wisdom from above in dealing with all the matters on the agenda, among which also our proposal.

Greetings in our Lord's name.

On behalf of BBK, rev, dr. M.H. Oosterhuis, general secretary

Appendix:

I. Organigram

- Editorial board: 4 or 5 people
- Editorial team: 1 representative per continent
 - Europe 1
 - North America 1
 - South-America 1
 - Africa 1
 - Australia/New Zealand 1
 - North-East Asia 1
 - South-East Asia 1
- Contact persons: 1 per ICRC-church (federation)

II. Tasks:

- *Editorial board*: Overall management, determination of editorial policy, and final editorial decisions.
- *Editorial team*: delivery of theological articles and directing of contacts
- *Contact persons*: Delivery of information about own church (association) and suggestions for articles.

III. Competencies Required:

- *Editorial board*: able to develop vision, make policy, good collaborator, provides direction.
- *Editorial team*: networker, analytical thinker, wide field of interest and informed/educated, overview of church developments on continent, can give feedback, motivate, inspire.
- *Contact persons*: pro-active, creative, involved in church developments, informed on local church matters, analytical and good expression

Betrekkingen Buitenlandse Kerken

Beleidsplan BBK

Door M.H. Oosterhuis, januari 2016

Een herziening van het beleidsplan
n.a.v. de ontwikkelingen op het gebied van globalisering en netwerken

Sinds de GS Zuidhorn 2002 het geactualiseerde beleidsplan van BBK dat uit 1994 stamde heeft vastgesteld hebben zich inmiddels zoveel veranderingen voor gedaan in het kerkelijk leven, in de wereld van de buitenlandse relaties en contacten, in de werkwijze van deputaten BBK en heeft er zoveel nieuwe besluitvorming over het werk van de deputaten plaats gehad, dat een nieuwe actualisering van het algemeen beleidsplan van deputaten BBK vereist is.

Deputaten hebben zich in dit verband vooraf bezonnen op visie en missie van het deputaatschap, als uitgangspunt voor de ontwikkeling en beschrijving van ons beleid. Meer hierover verderop in dit beleidsplan.

In het hier volgende zal eerst een beschrijving gegeven worden van een aantal ontwikkelingen en veranderingen die zich hebben voorgedaan. Vervolgens zal een nieuwe beschrijving van het beleid worden gegeven, waarin deze veranderingen zijn verdisconteerd.

1. Omgevingsanalyse

1.1 Kerkelijk leven in de gereformeerde kerk

In de jaren sinds de GS Zuidhorn 2002 tekenen zich verschillende ontwikkelingen en tendensen af in het kerkelijk leven in de gereformeerde kerken. In het oog springt een geleidelijke afname van het ledental van de gereformeerde kerken. Hierin wrekt zich de invloed van de secularisatie en de daarmee gegeven vervreemding van het geloof. Tegelijk spelen andere factoren een rol, zoals een verzwakte overtuiging van de waarheid en de waarde van de gereformeerde belijdenis en daarmee gegeven relativisering van het lidmaatschap van de gereformeerde kerken, überhaupt een verminderde relevantie van de kerk in het geloofsleven van veel leden van de kerken. Deze factoren vertalen zich ook in een verminderd commitment ten aanzien van activiteiten van de gereformeerde kerken in de wereld, niet in de laatste plaats als het gaat om het onderhouden van formele kerkelijke relaties met kerken in het buitenland. Op haar beurt vertaalt dit alles zich weer in afname van het financiële draagvlak voor het kerkelijk leven en kerkelijke activiteiten.

Een verminderde betrokkenheid op eigen gereformeerde kerken wordt tevens versterkt door oecumenische toenadering en groei naar kerkelijke eenheid met de CGK en NGK.

1.2 Buitenlandse relaties

In de afgelopen 25 jaar is het aantal zusterkerkrelaties aanzienlijk uitgebreid. Oorspronkelijk ging het in hoofdzaak om relaties met emigrantenkerken of andere kerken in landen met een westerse cultuur. In de afgelopen decennia is daar een groot aantal jonge kerken bij gekomen in de derde wereld, deels zusterkerken die geplant zijn op onze zendingsterreinen, deels kerken waar we dankzij de verbreding van ons netwerk, mee als gevolg van het werk van DVN, mee in aanraking zijn gekomen. De ongelijkheid van deze zusterkerken, verschil in cultuur, welvaart en taal, bracht met zich mee, dat er ook een ongelijksoortige invulling van de zusterkerkrelatie ontstond. Sommige van de zusterkerken beschikken bijvoorbeeld niet over de middelen om onze synodes te bezoeken en niet over de mogelijkheden om daarin een substantiële bijdrage te leveren. Heuse wederkerigheid in de relatie dreigt daardoor te ontbreken.

Aan de andere kant zijn er onder de zusterkerken, die op een manier bij ons kerkelijk leven betrokken zijn, die de onderhouding van een zusterkerkrelatie overstijgt en meer past binnen een kerkverband.

Een en ander heeft geleid tot herbezinning op de invulling van onze kerkelijke relaties en het zoeken naar andere vormen van onderhouden van mondiaal oecumenische contacten. Dit heeft geresulteerd in de Netwerk notitie, zie bijlage 1, die door de GS Ede is aanvaard.

Pijnlijk is te constateren, dat zich in het afgelopen decennium een toenemende vervreemding heeft voorgedaan van de zusterkerken van het eerste uur, die vragen stellen bij de trouw van onze kerken aan Schrift en belijdenis. Het ziet er naar uit dat de relatie met verschillende van hen verbroken gaat worden.

1.3 Regionalisering

De wereld is groot en het aantal kerken in de wereld waarmee we ons als gereformeerde kerken in Nederland een voelen in geloof en belijden eveneens. In de praktijk van het aangaan van kerkelijke relaties heeft dit erin geresulteerd dat onze en andere gereformeerde kerken hier en elders in de wereld een mondiaal uitgestrekt netwerk van relaties hebben, dat al meer uitdijt.

Dit leidt ertoe, dat kerken in het onderhouden van relaties vroeg of laat tegen de grenzen van hun mogelijkheden aanlopen en om praktische redenen een grens moeten trekken in het aangaan van relaties.

Daar komt bij dat kerken, om allerlei redenen, bij het aangaan van relaties wereldwijd vaak kerken in hun eigen regio, die ook voor relaties en contacten in aanmerking komen, voorbij lopen.

De bewustwording van deze risico's van het ongebreideld wereldwijd relaties aangaan heeft geleid tot het beklemtonen van de noodzaak van regionalisering. Kerken dienen hun eerste oecumenische verantwoordelijkheid in te vullen naar kerken in hun eigen regio toe. Dit is een inzicht dat gereformeerde kerken wereldwijd met elkaar delen en dat ondermeer behoort tot het beleid van de ICRC. Dit heeft erin geresulteerd dat ook regionale ICRC conferenties worden gehouden. Het zijn conferenties die uitgaan van lidkerken van de ICRC in een bepaald deel van de wereld, waartoe ook kerken die geen lid zijn van de ICRC kunnen worden uitgenodigd.

Deze regionalisering werpt vruchten af in een meer intensieve betrokkenheid op elkaar als kerken in een bepaalde regio.

1.4 Mission

Voor onze kerken behoort de eerste fase zending, waarin Nederlandse zendelingen werden uitgezonden naar andere landen om daar het evangelie te verkondigen en kerken te planten, tot het verleden. Daar is de tweede fase zending voor in de plaats gekomen, die het karakter draagt van het ondersteunen van bestaande kerken in hun voortbestaan en in hun missionaire roeping.

Voor een deel is daardoor het zendingswerk veel gaan lijken op het werk van GKV Mission | Verre Naasten, voor een ander deel, de onderhouding van intensieve contacten met kerken in het buitenland, op het werk van BBK.

Deze ontwikkeling heeft ondermeer geleid tot een reorganisatie van het werk van onze kerken in het buitenland. Het is ondergebracht bij regionale samenwerkingsverbanden (RSV's) die samen het landelijk samenwerkingsverband (LSV) vormen, dat een eigen gekozen bestuur heeft.

Verre Naasten dat tot de synode van Ede viel onder het bestuur van deputaten ZHT wordt voortaan bestuurd door het bestuur van het LSV en functioneert als adviserend, faciliterend en uitvoerend orgaan voor de respectievelijke RSV's (zie bijlage 2 'Samenwerken in Mission').

Door deze reorganisatie en ontwikkeling werd BBK des te dringender voor de vraag gesteld, waar het voor staat en waarin het zich onderscheidt van en een meerwaarde heeft ten opzichte van het werk van de RSV's en dat van Verre Naasten. Binnen BBK is ruim de tijd genomen om zich hierop te bezinnen, wat geresulteerd heeft in een herformulering van BBK's missie en visie. Zie bijlage 3.

1.5 Nieuwe Kerkorde

Tenslotte is in dit verband vermeldenswaardig, dat door onze kerken een nieuwe kerkorde is aanvaard, die sinds medio 2015 van kracht is. Hierin wordt in artikel E 70 met betrekking tot de verantwoordelijkheid van onze kerken voor kerken in het buitenland het volgende bepaald:

E70.1 De kerken onderhouden naar vermogen oecumenische betrekkingen met kerken van gereformeerde belijdenis in het buitenland, gericht op geestelijke ontmoeting, bemoediging en hulp. Zij respecteren daarbij de eigen historie en context van elke kerk.

E70.2 Met kerken waarmee bijzondere banden bestaan kan door de generale synode een zusterkerkrelatie worden aangegaan, die wederzijdse aanvaarding van elkaars leden en predikanten inhoudt.

E70.3 De kerken kunnen participeren in internationale kerkelijke verbanden, organisaties en instellingen.

Uit het feit dat na artikel 70.1 in artikel 70.2 nog als aparte categorie worden aangeduid de kerken *waarmee bijzondere banden bestaan* valt af te leiden, dat niet vanzelfsprekend met iedere kerk van gereformeerde belijdenis een zusterkerkrelatie wordt aangegaan. Dit tendeert reeds in de richting die in de Netwerknootitie is gewezen, dat met buitenlandse kerken op maat afspraken worden gemaakt over de invulling van de relatie.

2. Visie

'Deputaten BBK onderhouden namens de Gereformeerde kerken in Nederland(GKv) relaties met Bijbelgetrouwe kerken wereldwijd om in verwondering samen met alle heiligen de lengte en de breedte, de hoogte en de diepte te leren begrijpen van de liefde van Christus, (Efeze3:18,19)

De deputaten doen dit door:

1. te participeren in de aanbidding van de Drie-enige God en de viering van de redding die Hij ons, door Jezus Christus, in genade geeft
2. te participeren in gebed met en voor elkaar
3. anderen te ondersteunen en zelf ondersteund te worden om te volharden in de liefde voor Christus en het bewaren van zijn Woord, in verbondenheid aan de gereformeerde belijdenis die van Gods Woord een samenvatting geeft.
4. informatie te geven en te ontvangen over wat er in de kerken gebeurt, zodat met elkaar kan worden meegedeeld in vreugden en noden

5. waar in concrete noden een hulpvraag naar ons toe komt die aan Verre Naasten voor te leggen, Verre Naasten te dienen met documentatie en advies, en in voorkomende gevallen gezamenlijk met DVN op te trekken.
6. binnen het eigen (GKv) kerkverband kerken en kerkleden van informatie te voorzien om meeleven en contactoefening met kerken in het buitenland te bevorderen.

3. Beleid

3.1 Zusterkerkrelaties

Het aangaan van een zusterkerkrelatie

Bij de principes van de Netwerknootie, zie bijlage, past dat we terughoudend zijn in het aangaan van nieuwe zusterkerkrelaties en dat we overwegen bestaande zusterkerkrelaties terug te brengen tot het niveau van 'kerkelijk contact' als we merken dat er over een periode van zes jaar of meer geen inhoud is gegeven aan de relatie zoals hier onder is geformuleerd.

De GKV gaan dan ook niet systematisch op zoek naar elke mogelijke kerk in de wereld waarmee een relatie kan worden aangegaan. Zij wachten kansen en mogelijkheden af die hen gegeven worden om met kerken in het buitenland verkennende contacten te leggen. Deze verkennende contacten zijn bedoeld om elkaar als kerken nader te leren kennen en te ontdekken of er daadwerkelijk een basis is om elkaar te erkennen als kerken van Jezus Christus.

Voor het al of niet aangaan van een relatie zal vervolgens ook gerekend worden met de regio waartoe de betreffende kerk behoort en met praktische mogelijkheden om inhoud te geven aan een relatie. Dit kan er toe leiden, dat de kerk geattendeerd wordt op kerken in haar eigen regio waarmee ze een relatie zou kunnen aangaan.

Met buitenlandse kerken van gereformeerde belijdenis waarmee bijzondere banden bestaan kan een zusterkerkrelatie worden aangegaan. Het gaat om kerken waarmee de GKV meer delen en een meer intensieve relatie kunnen onderhouden dan met andere gereformeerde kerken in de wereld. Dit kan te maken hebben met een gezamenlijk verleden maar ook met praktische mogelijkheden om aan een relatie inhoud te geven.

Als aan alle voorwaarden (zie hiervoor de bijlage 4) is voldaan formuleren deputaten BBK een onderbouwd voorstel aan de eerstvolgende generale synode om met de betreffende kerk een relatie aan te gaan.

Afspraken binnen een zusterkerkrelatie

Met een zusterkerk wordt per geval vastgelegd wat we elkaar beloven en wat we van elkaar vragen om inhoud te geven aan de relatie. Bij wat wij van onze kant tenminste beloven, valt te denken aan erkenning van haar predikanten, toelating van haar leden en de uitnodiging om een afvaardiging naar onze generale synodes te sturen, die daar een adviserende rol mag vervullen. Bij wat we van onze kant van haar vragen valt tenminste te denken aan het sturen van informatie over haar wel en wee en open te staan voor bezoek van onze kant, om kerkelijke gemeenschap te onderhouden, onze kerken in haar gebeden te gedenken en, waar mogelijk, met raad en daad bij te staan in de roeping die onze kerken hebben te vervullen.

Met zusterkerken in het buitenland onderhouden wij de relatie ondermeer door

- . wederzijds gebed voor elkaar, waartoe we elkaar vragen om en informeren over gebedspunten;
- . correspondentie, waarin we elkaar regelmatig of ook ad hoc informeren en bevragen over elkaars omstandigheden en ontwikkelingen in elkaars kerkelijk leven, speciaal als het gaat om aanpassing van de belijdenis of de kerkorde;
- . bezoek aan elkaar, waarbij we bij voorkeur zoveel mogelijk van dichtbij het kerkelijk leven meemaken, om de gemeenschap in Christus in de onderlinge ontmoetingen en bij voorkeur ook aan de avondmaalstafel te mogen beleven en gestalte te geven
- . afvaardiging naar elkaars meeste vergaderingen, waarbij we streven naar een heuse participatie in de vergadering als adviseurs;
- . elkaar te helpen bij de ontwikkeling van het kerkelijk leven, waarbij we voor de uitvoering van de hulp gebruik maken van de expertise van Verre Naasten; door in de relatie open te staan voor wat we van elkaar kunnen leren en hoe we elkaar kunnen dienen.

3.2 Contacten

Bilaterale contacten

Naast zusterkerkrelaties kennen we ook contacten met kerken van gereformeerde belijdenis in het buitenland. Daarbij valt in de eerste plaats te denken aan bilaterale contacten. Dan gaat het om contacten met kerken in de verkenningsfase, die op termijn zouden kunnen uitgroeien tot een zusterkerkrelatie, of om structurele contacten die om praktische redenen niet kunnen uitgroeien tot een zusterkerkrelatie. Zulke bilaterale contacten worden, op basis van een besluit van een generale synode, officieel als kerkelijk contact aangemerkt.

Onderhouding van bilaterale contacten

Bilaterale contacten worden ondermeer onderhouden door

- . wederzijds gebed voor elkaar, waartoe we elkaar vragen om en informeren over gebedspunten;
- . correspondentie, waarin we elkaar regelmatig of ook ad hoc informeren en bevragen over elkaars omstandigheden en ontwikkelingen in elkaars kerkelijk leven;
- . bezoek aan elkaar, waarbij we bij voorkeur zoveel mogelijk van dichtbij het kerkelijk leven meemaken, om de gemeenschap in Christus in de onderlinge ontmoetingen en bij voorkeur ook aan de avondmaalstafel te mogen beleven en gestalte te geven
- . elkaar te helpen bij de ontwikkeling van het kerkelijk leven, waarbij we voor de uitvoering van de hulp gebruik maken van de expertise van Verre Naasten.
- . door in de relatie open te staan voor wat we van elkaar kunnen leren en hoe we elkaar kunnen dienen.

3.3 Netwerken

Behalve de bilaterale kerkelijke relaties kennen we ook multilaterale contacten. Het gaat om kerken met wie de GKV deel uit maken van een breder netwerk en die wij in principe alleen ontmoeten in conferenties.

Multilaterale contacten worden onderhouden door

- . het bezoeken van kerkelijke conferenties (zie het overzicht in bijlage 5)
 - . in de ICRC en de EUCRC als leden
 - . in andere regio conferenties op uitnodiging, als waarnemers
- . incidentele bezoeken
- . incidentele hulp

In de nota Operationalisering Netwerken wordt uitgewerkt hoe de praktische uitvoering van Netwerken vorm kan krijgen. (Vergelijk bijlage 6)

3.4 Samenwerking en afstemming

De missionaire relaties en contacten die de diverse RSV's binnen onze kerken hebben met kerken in het buitenland vallen voor een aanzienlijk deel samen met de relaties en contacten die we als GKV onderhouden. Bij die contacten is Verre Naasten betrokken als adviserend, faciliterend en uitvoerend orgaan voor de respectievelijke RSV's.

Dit brengt voor het werk van deputaten BBK met zich mee, dat ze over hun werk in de onderhouding van de relaties en contacten zorgvuldig communiceren en afstemmen en dat ze, waar mogelijk, samenwerken met de RSV's cq VN.

Hoe dit vorm moet krijgen wordt beschreven in de nota afstemming BBK en GKV Mission/Verre Naasten. (Zie bijlage 7)

3.5 Informatie en publiciteit

Meer dan ooit moet in het huidige kerkelijke klimaat in de GKV geïnvesteerd worden in informatievoorziening naar de locale kerken en hun leden. Daarbij valt te denken aan

- . een aantrekkelijke en toegankelijke website van BBK met ondermeer informatie over de buitenlandse kerken, over missie, visie, beleid en werk van deputaten BBK, over rapportage en voorstellen aan en besluitvorming van de GS
- . informeren en opiniëren via de pers en bladen
- . rechtstreekse berichtgeving over de actualiteit naar de kerken
- . daarbij zal zoveel mogelijk gebruik gemaakt worden van bestaande kanalen en beschikbare expertise buiten het deputaatschap

Behalve deze interne is ook een goede externe informatievoorziening van belang. Met het oog daarop dienen relevante stukken op de website in verschillende talen beschikbaar te zijn. Daarvoor leent zich ook het blad Lux Mundi. Tenslotte valt te denken aan een jaarlijkse rondzendbrief aan de buitenlandse kerken, de zogenaamde Springletter, zoveel mogelijk in hun verschillende talen.

Bijlagen:

1. 'Oecumenisch netwerken', notitie, die door de GS Ede 2014 is aanvaard
2. 'Samenwerken in Mission', van zending naar Mission
3. Bezinningsnota taak BBK, een voorbereidende nota voor dit Beleidsplan 2017
4. Regels voor de zusterkerkrelaties (uit Beleidsnota BBK 2002)
5. Overzicht netwerken
6. Nota operationalisering netwerken
7. Nota afstemming BBK en GKV Mission | Verre Naasten

Oecumenisch netwerken

Nut en noodzaak voor GKV

1. Inleiding

1.1 Voorgeschiedenis van het netwerk dossier

Deputaten van de GS Zwolle 2008 zijn al begonnen met bezinning op mogelijkheid van netwerken. Zij hebben van de GS Harderwijk een opdracht gevraagd, met een rapport te komen.

Hun voorstel tot besluit aan de GS Harderwijk luidde als volgt:

Besluit:

nadere voorstellen van deputaten (BBK) tegemoet te zien over participatie in kerkelijke netwerken, in relatie tot het onderhouden van contacten en relaties met afzonderlijke kerken.

Grond:

De bezinning van de deputaten met betrekking tot participatie in netwerken, die deputaten tot nu toe hebben ondernomen rechtvaardigt de verwachting, dat netwerken goede mogelijkheden bieden om als gereformeerde kerken in Nederland inhoud te geven aan onze mondiale oecumenische roeping.

1.2 Besluit Harderwijk

De GS Harderwijk 2011 heeft ingestemd met het verzoek van deputaten BBK en aan de door haar benoemde deputaten de volgende opdracht gegeven:

zich te bezinnen op de vraag of de bestaande vormgeving van de zusterkerkrelaties en kerkelijke contacten houdbaar is en op de waarde van internationale kerkelijke netwerken en de mogelijkheden van participatie daarin ten einde zo de oecumenische verantwoordelijkheid als GKV inhoud te geven, en hierover rapport uit te brengen aan de eerstkomende synode.

Gronden:

- 1. Het aantal zusterkerkrelaties dat BBK serieus kan onderhouden is beperkt;*
- 2. netwerken bieden kansen om het gereformeerde geluid ook te laten horen.*

Deze opdracht met de bijgevoegde gronden is meer omvangrijk dan de opdracht waar deputaten om hadden gevraagd. Ze is tweeledig en vraagt, behalve bezinning op nut en noodzaak van oecumenisch netwerken voor het inhoud geven aan onze oecumenische verantwoordelijkheid, ook om bezinning met betrekking tot en evaluatie van de ontwikkeling van onze buitenlandse kerkelijke relaties.

In ons rapport zullen deze beide onderwerpen in de paragrafen 2 en 3 respectievelijk aan de orde komen. In paragraaf 4 geven we antwoord op de vraag hoe het in paragraaf 3 beschreven en beoordeelde fenomeen van oecumenisch netwerken zou kunnen bijdragen aan een oplossing voor het in paragraaf 2 beschreven probleem van de ontwikkeling van onze buitenlandse kerkelijke relaties. In paragraaf 5 doen we aan de GS Ede een voorstel voor een besluit hierover.

2. Bestaande situatie van buitenlandse kerkelijke relaties

2.1 Artikel 47

In de vigerende kerkorde wordt in artikel 47 KO bepaald, dat de gereformeerde kerken in Nederland met gereformeerde kerken in het buitenland zoveel mogelijk gemeenschap zullen oefenen.

De herziene kerkorde bepaalt in paragraaf E.10 het volgende:

1. De kerken onderhouden naar vermogen oecumenische betrekkingen met kerken van gereformeerde belijdenis in het buitenland, gericht op geestelijke ontmoeting, bemoediging en hulp. Zij respecteren daarbij de eigen historie en context van elke kerk.
2. Met kerken waarmee bijzondere banden bestaan kan door de synode een zusterkerk relatie worden aangegaan, die wederzijdse aanvaarding van elkaars leden en predikanten inhoudt.
3. De kerken kunnen participeren in internationale kerkelijke verbanden, organisaties en instellingen.

2.2 1 Geschiedenis

Tot aan de zestiger jaren beperkte het fenomeen buitenlandse kerkelijke relaties zich voor de vrijgemaakte kerken tot de zusterkerkrelaties met de vrijgemaakte emigranten kerken in Canada, Australië en Zuid Afrika. Sinds de GS Hoogeveen 1969 is het aantal buitenlandse kerkelijke relaties in aantal en in diversiteit toegenomen. Bij diversiteit valt te denken aan diversiteit van taal en cultuur, maar ook aan diversiteit m.b.t. niveau en inhoud. Behalve zusterkerken, ontstonden ook relaties, die getypeerd kunnen worden als een voorstadium van de zusterkerkrelatie. Deze formulering maakt al duidelijk, dat de zusterkerkrelatie in de onderhouding van buitenlandse kerkelijke contacten gezien werd als het eigenlijke doel om naar te streven.

2.3 Bestaande praktijk

Diverse synodes hebben zich in de voorbije decennia gebogen over de groei in aantal en diversiteit van de buitenlandse kerkelijke relaties en de regels voor de onderhouding van die relaties. We volstaan hier met de beschrijving van de situatie anno 2013.

2.2.1 Soorten relaties/contacten

De buitenlandse kerkelijke relaties laten zich anno 2013 verdelen in zusterkerken en contacten. Bij zusterkerken valt te denken aan bilaterale kerkelijke relaties met kerken van gelijke belijdenis en dienst, waarin de betreffende kerken rechten en plichten tegenover elkaar afspreken, die een goede mogelijkheid van communicatie veronderstellen. Deze rechten en plichten zijn vastgelegd in de zogenaamde regels voor de onderhouding van zusterkerk relaties:

Daarvoor zullen van Nederlandse zijde de volgende regels gelden:

1. *De kerken zullen elkaar zo veel mogelijk bijstaan in de handhaving, verdediging en bevordering van de gereformeerde belijdenis naar de Schriften in leer, kerkregering, tucht en eredienst.*

2. *De kerken zullen elkaar informeren over de besluiten van de meeste vergaderingen, indien mogelijk door toezending van de Acta ervan of anders tenminste door toezending van de voor de desbetreffende kerk relevante besluiten (waar mogelijk in vertaling).*
3. *De kerken zullen elkaar informeren met betrekking tot het aangaan van zusterkerkrelaties met derden.*
4. *De kerken zullen elkaars attestaties aanvaarden; zij zullen ook de leden van de desbetreffende kerken toelaten tot de sacramenten op vertoon van een genoegzaam kerkelijk attest.*
5. *De kerken stellen in principe de kansels voor elkaars predikanten open met inachtneming van de bepalingen, voor het eigen kerkverband aanvaard.*

Er zal naar worden gestreefd in de beoefening van de relatie ook de volgende regels te doen gelden:

6. *In geval van wijzigingen van of aanvullingen op de belijdenis, kerkorde of liturgische formulieren die inhoudelijk van confessionele aard zijn, zal op het voornemen hiertoe bij de zusterkerken bijzondere aandacht worden gevestigd, zodat zo veel mogelijk overleg voor de definitieve besluitvorming kan plaatsvinden.*
7. *De kerken zullen elkaars afgevaardigden op hun meeste vergaderingen ontvangen en hen uitnodigen zitting te nemen als adviseurs, zoveel dit mogelijk is*

Behalve de zusterkerk relatie bestaan alleen kerkelijke contacten. Ook dit zijn bilaterale relaties. Daarin zijn nog geen duidelijke rechten en plichten naar elkaar toe vastgelegd. Wel is het doel van de onderhouding van deze contacten nog steeds de vorming van zusterkerk relaties.

Naast deze beide soorten bilaterale relaties kennen onze kerken betrokkenheid bij buitenlandse kerken door het lidmaatschap van internationale conferenties, de ICRC en de EuCRC. In deze conferenties ontmoeten we kerken van ongelijke belijdenis en dienst. De betrokkenheid op hen brengt minder vergaande verantwoordelijkheden met zich mee.

2.2.2 Functioneren van de relaties/contacten

Door de groei in aantal en diversiteit van de buitenlandse kerkelijke relaties wordt het steeds moeilijker deze relaties volgens de oorspronkelijke bedoeling inhoud te geven. Dit heeft te maken met taal- en cultuurbarrières, verschil in welvaartsniveau en daarmee gegeven afhankelijkheid en met gelimiteerde middelen van de GKV. Daardoor treedt er verschil op in intensiteit in de onderhouding van de relaties. Met emigrantenkerken die uit de vrijgemaakte kerken zijn voortgekomen, waar de middelen ook toereikend zijn om onze kerken en kerkelijke vergaderingen te bezoeken zijn de contacten veel intensiever, dan met zusterkerken in arme derde wereldlanden, die vaak ook nog voortkomen uit een andere, bijvoorbeeld de presbyteriaanse reformatische traditie.

In de praktijk blijkt dat het met de laatste groep vaak niet haalbaar is om volgens de oorspronkelijke bedoeling inhoud te geven aan gelijkwaardigheid en wederkerigheid in de kerkelijke relaties. In dit licht is een toenemende aandacht voor en oriëntatie op relaties in ons eigen werelddeel goed te begrijpen.

Wat de eerste groep betreft (de emigrantenkerken die uit de vrijgemaakte kerken zijn voortgekomen) ervaren we een ander probleem. Dan is de overeenkomst in taal, cultuur, historie en welvaart groot en gaat een buitenlandse zusterkerk soms de relatie een invulling geven alsof we deel uitmaken van hetzelfde kerkverband.

2.3 Mogelijke oplossingen

Er is in het licht van bovenstaande alle reden om na te denken over de vraag hoe wij als GKV verder willen met de ontwikkeling van buitenlandse kerkelijke contacten. Daarbij valt, in lijn met de opdracht van de GS Harderwijk in de eerste plaats te denken aan bezinning op *de vraag of de bestaande vormgeving van de zusterkerk relaties en kerkelijke contacten houdbaar is* en hoe die zou kunnen worden bijgesteld. Daarna dient in lijn met de opdracht van de GS Harderwijk *de waarde van internationale kerkelijke netwerken en de mogelijkheden van participatie daarin* te worden overwogen. Daarbij gaat het om een alternatief voor de ons vertrouwde onderhouding van bilaterale relaties met buitenlandse kerken.

2.3.1 Afspraken op maat

In paragraaf 2.2.1 staan de regels afgedrukt, die gelden voor zusterkerk relaties. Het gaat om een vaste set regels, waardoor een zusterkerk relatie is gedefinieerd. Het is de standaard, het ideaal, dat met elke buitenlandse kerk van gereformeerde confessie en praktijk dient te worden nagestreefd. Intussen leert de praktijk, zie paragraaf 2.2.2 dat dit in veel gevallen, om allerlei praktische redenen, geen haalbaar doel is. Dit leidt tot een diffuus beleid, waarbij aan de ene kant uit billijkheidsoverwegingen 'creatief' met de regels wordt omgegaan, waardoor een onwerkelijke zusterkerk relatie ontstaat, terwijl aan de andere kant volgens een alles of niets principe buitenlandse kerken buiten de boot vallen.

Dit pleit voor een aanpassing van het fenomeen zusterkerk relatie, door het loslaten van een vaste set regels, waaraan buitenlandse kerken worden gemeten, om over te gaan naar een praktijk waarbij met buitenlandse kerken van gereformeerde confessie en praktijk per geval op maat wordt afgesproken, hoe de relatie zal worden ingevuld. Dit gaat betekenen, dat we te maken krijgen met een diversiteit aan zusterkerken. Deze naam zou dan ook kunnen gaan gelden voor verschillende kerken die nu nog in de 'wachtstand' staan van 'kerkelijke contacten'.

Deze aanpassing zou niet direct leiden tot vermindering van het aantal zusterkerk relaties, maar het onderhouden ervan wel adequater en meer behapbaar maken voor beide partijen.

Bij het maken van afspraken met zusterkerken waarmee een grote mate van verwantschap bestaat dienen in dit verband duidelijke grenzen te worden afgesproken over de mate van bemoeienis met elkaars kerkelijk leven.

2.3.2 Multilaterale contacten

In de vorige paragraaf gaat het om een bijstelling van de bestaande praktijk van invulling van onze mondiale oecumenische verantwoordelijkheid door middel van het onderhouden van bilaterale kerkelijke relaties. In deze paragraaf gaat het om een verruiming van de invulling van onze mondiale oecumenische verantwoordelijkheid door participatie in oecumenische netwerken waarin de kerkelijke contactoefening een multilateraal karakter krijgt en bemoeienis en hulpverlening van lidkerken onderling meer incidenteel en projectmatig van aard is.

Hierover meer in hoofdstuk 3.

3. Netwerken

3.1 beschrijving instituut oecumenisch Netwerk

3.1.1 Definitie

Een oecumenisch netwerk kan worden omschreven als een internationale verzameling van kerkverbanden, die elkaar met een zekere regelmaat ontmoeten in bijv. conferenties en met elkaar in gesprek zijn, over elkaar geïnformeerd worden en bij elkaars omstandigheden betrokken blijven. Hun onderlinge verschillen in confessie, taal en cultuur en hun grote aantal bemoeilijken het aangaan van meer verplichtende bilaterale contacten met elkaar, maar verhinderen niet om elkaar als kerken van Jezus Christus te erkennen en te bejegenen.

3.1.2 Relevante voorbeelden

Niet alle netwerken van christelijke kerken die er ter wereld zijn komen voor de GKV in aanmerking om in te participeren. Daarbij valt met name te denken aan netwerken, waarbij vragen gesteld kunnen worden als het gaat om de bijbel getrouwheid en christelijke identiteit.

Voorbeelden van voor de GKV relevante oecumenische netwerken zijn:

- de International Conference of Reformed Churches
- de European en ook de Asia Pasific Conference of Reformed Churches
- netwerken van bijbel getrouwe kerken in verschillende werelddelen en regio's waarin onze buitenlandse kerkelijke relaties ginds participeren, zoals de RPF in India of de WRF.

3.2 Beschrijving van het oecumenisch netwerken

3.2.1 Participeren in bestaande Netwerken

Bij participatie in bestaande Netwerken kan allereerst gedacht worden aan participatie als lidkerk van het betreffende netwerk. Daarvoor komen met name in aanmerking die netwerken waarmee wij ons confessioneel maximaal verwant voelen en daaronder in de eerste plaats de netwerken in onze eigen regio. Hierdoor kunnen we als lidkerken van een netwerk meer voor elkaar betekenen.

Een andere vorm van participatie in een netwerk is die, waarbij we geen lid van het betreffende netwerk zijn, maar introducée van een van de zusterkerken die deel uitmaken van dat netwerk. Deze vorm van participatie schept mogelijkheden van ontmoeting met zusterkerken en met de relaties die ze in hun eigen omgeving hebben.

3.2.2 Dienstbetoon

Netwerken is niet alleen bedoeld voor onderlinge ontmoeting, maar kan ook resulteren in onderling dienstbetoon. Hier gaat het allereerst om door het netwerk gecoördineerd dienstbetoon, in onderscheid van bilateraal dienstbetoon van lidkerken. Te denken valt aan centraal gecoördineerde theologische toerusting. Bijvoorbeeld door leendocenten aan theologische opleidingen. Verder kan gedacht worden aan de publicatie van een kerkelijk nieuwsorgaan en/of het onderhouden van een website. Bij dit dienstbetoon moet gedacht worden aan samenwerking van deputaten BBK met DVN, de TUK en de ZI's (= Zendende Instanties).

3.2.3 Bilaterale onderlinge contacten van lidkerken

De kennismaking met elkaar in het netwerk kan ook resulteren in, wellicht kortlopend, pragmatisch, bilateraal dienstbetoon. Daarin kan een lidkerk met meer middelen een minder bedeelde kerk te hulp schieten. Het kan gaan om bijdragen in de materiele noden. Het zou bijvoorbeeld ook kunnen gaan om een jonge kerk, die geholpen wil worden bij de ontwikkeling van haar gereformeerde identiteit of bij de opbouw van het kerkelijk leven. Ook bij dit dienstbetoon moet gedacht worden aan samenwerking van deputaten BBK met DVN, de TUK en de ZI's.

3.3 Beoordeling

Gelet op al het bovenstaande kan het opereren in netwerken gewaardeerd worden als een goed middel voor de invulling van onze oecumenische verantwoordelijkheid. Het biedt mogelijkheden voor een bredere oriëntatie op Christus' wereldwijde kerkvergadering. Het schept mogelijkheden voor een groter bereik met onze boodschap en met de inzet van onze middelen.

Toch kan netwerken niet in de plaats komen van de wijze waarop de GKV in de voorbije decennia conform art. 47 KO gemeend heeft buitenlandse kerkelijke relaties te moeten onderhouden, waarbij het gaat om bilaterale relaties met kerken van gelijke confessie.

Daarmee zou veel verloren kunnen gaan van wat wij als gereformeerde kerken in de wereld voor elkaar kunnen betekenen bij de bewaring van onze gereformeerde erfenis en de intensieve gemeenschapsoefening die in zulke relaties mogelijk is. Conclusie lijkt te moeten zijn: niet of ... of, maar en ... en.

4. Netwerken als uitbreiding

Hoe moeten we ons de uitbreiding voorstellen van de binnen de GKV bestaande invulling van de buitenlandse oecumenische verantwoordelijkheid met gebruikmaking van en participatie in netwerken? We noemen puntsgewijs een aantal zaken. Daarbij staat ons voor ogen, dat de keuze voor netwerken ook een oplossing kan bieden voor het probleem van de schijnbaar onbegrensde uitbreiding van het aantal zuster kerkrelaties.

4.1 Continueren en optimaliseren van bestaande bilaterale relaties

Zoals onder 3.3 al is gesteld, behoudt het onderhouden van bilaterale kerkelijke relaties met buitenlandse kerken van gereformeerde confessie en praktijk waardevol, speciaal voor, in wederkerigheid bewaren van de gereformeerde erfenis en van de gereformeerde identiteit. Daarom moet het streven zijn, die relaties te handhaven en te optimaliseren, met als perspectief een verscheidenheid van zusterkerken, waarmee wij per geval op maat afspraken maken over de invulling van de relatie. Daarbij dient gestreefd te worden naar een goede balans tussen wederkerigheid en het respecteren van elkaars eigen verantwoordelijkheid.

In het verlengde hiervan ligt ook het streven naar juiste prioritering in het aangaan van oecumenische contacten en verantwoordelijkheden. Daarbij valt ondermeer te denken aan oriëntatie op gereformeerde kerken in de eigen regio en op regionale netwerken, waarbij cultuur- en taalverschillen en bereikbaarheid een minder groot obstakel vormen.

4.2 Concentratie op regionale relaties en contacten

Veel buitenlandse kerkelijke contacten zullen niet kunnen uitgroeien tot een volwaardige zusterkerk relatie. Dit kan te maken hebben met confessionele ongelijkheid, verschillen in taal en cultuur, geografische bereikbaarheid, beperkte mankracht en middelen. Daarom moet in zulke gevallen die doelstelling worden losgelaten. Dit vraagt om een proces, waarin de betreffende kerk gestimuleerd wordt, kerkelijke contacten aan te gaan en/of te participeren in kerkelijke netwerken in eigen regio.

Daardoor hoeven zulke kerken voor ons niet uit beeld te raken. Via onze participatie in netwerken, hetzij als lid of als introduc  , kan de onderlinge betrokkenheid en het dienstbetoon gestalte blijven krijgen.

4.3 Als gasten participeren in netwerken op verschillende continenten

Zoals onder 3.2.1 reeds is aangegeven kan onderscheiden worden tussen participatie in netwerken als lidkerk en als introduc  . Dit laatste is waardevol vanwege de mogelijkheid afgevaardigden van zusterkerken in het betreffende netwerk te ontmoeten en zicht te krijgen op hun kerkelijke netwerk. Dit zou wel vragen om overleg om te komen tot een vorm van reglementering van een 'gastlidmaatschap'. Het blijft in dit verband van belang om regelmatig de vraag te stellen wat we beogen met onze participatie in zo'n netwerk, en hoe belangrijk en vruchtbaar die is.

4.4 Als lidkerk participeren in de EuCRC

De participatie als lidkerk in de EuCRC is gegeven en gerechtvaardigd met het feit dat het gaat om een netwerk in ons werelddeel. De bestaande praktijk dient te worden gecontinueerd.

4.5 Als lidkerk participeren in de ICRC

De participatie als lidkerk in de ICRC is gegeven en gerechtvaardigd met de confessionele overeenstemming tussen ons en de andere lidkerken van de ICRC en het feit dat de meeste van onze zusterkerken daarvan lid zijn. De bestaande praktijk dient te worden gecontinueerd en beleid van BBK dient te zijn, dat buitenlandse kerken worden gestimuleerd, zich te ori  nteren op netwerken in hun eigen omgeving.

5. Voorstel aan de GS

Op grond van al het bovenstaande stellen deputaten BBK aan de GS Ede 2014 voor

- 5.1** te besluiten bij het aangaan en onderhouden van relaties de regels voor zusterkerk relaties niet langer ten aanzien van iedere buitenlandse kerk integraal als voorwaarde te stellen, maar per geval op maat afspraken te maken ten aanzien van de invulling van de relatie;
- 5.2** te kiezen voor netwerken als uitbreiding van de invulling van de mondiale oecumenische verantwoordelijkheid van de GKV;
- 5.3** te besluiten tot een verkenningsfase waarin deputaten de mogelijkheden en onmogelijkheden van participatie in netwerken verkennen, op basis waarvan aan de volgende GS hierover nadere voorstellen worden gedaan, plus een daarop gebaseerde aanpassing van de tekst van artikel E 10.2 van de herziene KO.

Bijlage 2 bij beleidsplan BBK: Samenwerken in mission

Subtitel: Notitie ten behoeve van de Zendende Instanties en de Generale Synode van de GKv te Ede
Datum: 21 december 2013

	versiebeheer
2.5	ter bespreking en vaststelling op de Landelijke Vergadering Mission d.d. 5 oktober 2013
2.6	Vastgesteld in de Landelijke Vergadering Mission d.d. 21 december 2013 (augustus 2015 zonder inhoudelijke wijzigingen overgezet in nieuwe huisstijl)

1	Inleiding en samenvatting	36
1.1		Inleiding
		36
1.2		Samenvatting
		36
2		Organisa
	tie gereformeerd missionair werk	37
2.1		Plaatselijke
	kerkelijke gemeenten	37
2.2		Regionale
	samenwerkingsverbanden	37
2.3		Landelijk
	Samenwerkingsverband	38
	2.3.1 Doelen voor de landelijke samenwerking	38
	2.3.2 Voorwaarden voor de landelijke samenwerking	39
2.4		Kennis en
	Ondersteuningscentrum	39
2.5		Organogram
		40
2.6		Andere
	mission-organisaties	40
2.7		R
	elatie van het Landelijk samenwerkingsverband met de leden (de regionale	
	samenwerkingsverbanden)	40
3	Rechtsvorm en bestuur	41
3.1	Bijzondere kerkelijke organisatie	41
3.2	Statuut	42
3.3	Bestuur	42
4	Positionering	42
4.1	Naamgeving	42
4.2	Communicatie	43
4.3	Samenwerking met andere kerken	43
4.4	Positie kennis en ondersteuningscentrum (DVN)	43
4.5		Taken en
	diensten van het KOC	43
4.6		Geschillenregel
	ing	44
	Bijlage 1: Diensten door en taken van het KOC 'De Verre Naasten'	44

1 Inleiding en samenvatting

1.1 Inleiding

In het Algemeen Beleid (vastgesteld door de Landelijke Vergadering Mission van 5 oktober 2013) wordt het belang van de plaatselijke kerkelijke gemeente voor mission beschreven. De opbouw van de nieuwe organisatie voor mission, beschreven in deze nota 'Samenwerken in mission' sluit hierop aan.

Deze nota 'Samenwerken in mission'¹ sluit ook aan bij de intentieverklaring, die alle Zendende Instanties² ondertekenden en waarin zij de bereidheid uitspreken om *"zich gezamenlijk in te spannen om namens de GKv zo efficiënt en effectief mogelijk op te treden ten dienste van evangelieverkondiging in woord en daad, met name via het ondersteunen van buitenlandse partnerkerken en –organisaties."*

1.2 Samenvatting

In de huidige organisatie van zending, hulpverlening en training zien we twee lijnen, die in principe los van elkaar functioneren:

De lijn van de plaatselijke kerken die samenwerken in zogenaamde 'Zendende Instanties' (ZI's). De lijn van de meerdere vergaderingen, waarbij de Generale Synode een deputaatschap Zending, Hulpverlening en Training (ZHT) benoemt. Dit deputaatschap vormt tevens het stichtingsbestuur van De Verre Naasten (DVN).

Alhoewel beide 'lijnen' los van elkaar functioneren, is er tussen beide 'lijnen' wel regelmatig informeel overleg. Daarnaast is er samenwerking tussen ZI's en DVN in de uitvoering van projecten en de voorlichting daarover in Nederland. Deze samenwerkingen zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

In de nieuwe structuur vormen de plaatselijke kerkelijke gemeenten het startpunt. Daar ligt de verantwoordelijkheid voor mission (dit sluit direct aan bij de Herziene KO art C 50.1: De kerken zoeken in woord en daad met het evangelie van Christus hen die God niet kennen of van hem vervreemd zijn). Deze gemeenten werken hiervoor meestal samen in Regionale SamenwerkingsVerbanden (nu nog aangeduid als Zendende Instanties), maar behouden daarbij hun eigen zelfstandigheid en verantwoordelijkheid.

Deze Regionale SamenwerkingsVerbanden (RSV) werken weer samen in een Landelijk SamenwerkingsVerband (LSV). Ook hierbij geldt dat de regionale verbanden hun eigen verantwoordelijkheid en zelfstandigheid behouden.

Het doel van de samenwerking in het Landelijk SamenwerkingsVerband is het samen vaststellen van beleid voor mission en gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering ervan. Dit bevordert de transparantie, efficiency en effectiviteit van het werk.

Het bestuur van het Landelijk SamenwerkingsVerband vormt tevens het bestuur van een kennis- en ondersteuningscentrum (wat nu De Verre Naasten is). Dit centrum biedt ondersteuning aan de Regionale SamenwerkingsVerbanden en is het uitvoeringsorgaan van het Landelijk SamenwerkingsVerband. Daarmee komt de verantwoordelijkheid voor dit kennis- en ondersteuningscentrum te liggen bij het Landelijk SamenwerkingsVerband en indirect dus ook

¹ In aansluiting op het 'Algemeen Beleid', wordt hier het begrip mission gehanteerd om daarmee de onlosmakelijke verbinding tussen de begrippen zending, hulpverlening en training aan te duiden.

² In deze Intentieverklaring d.d. 16 juni 2012 spreken de Zendende Instanties de intentie uit om te komen tot 'een passend model van samenwerking op het gebied van zending en hulpverlening' en een gezamenlijk generaal beleid te ontwikkelen.

bij de plaatselijke kerken. Als rechtsvorm voor het Landelijk SamenwerkingsVerband is gekozen voor een bijzondere kerkelijke organisatie (conform art. 2.2 BW en art. E 68.1 van de herziene kerkorde). Het aangaan van een samenwerkingsverband, zowel regionaal als landelijk is niet vrijblijvend; van alle betrokken partijen mag commitment en inzet worden verwacht.

Besloten is om het kennis- en ondersteuningscentrum opnieuw de naam 'De Verre Naasten' (DVN) te geven. Hoewel positie, taken en verantwoordelijkheden anders kunnen zijn dan bij het huidige DVN, is het van belang, gezien de naamsbekendheid bij de achterban en de buitenlandse partners, om deze naam te handhaven.

2 Organisatie gereformeerd missionair werk

2.1 Plaatselijke kerkelijke gemeenten

Een belangrijk uitgangspunt in het gereformeerde missionaire werk is dat de plaatselijke kerken geroepen zijn tot mission. Daar ligt het eigenaarschap en de primaire verantwoordelijkheid. In de nota Algemeen Beleid Mission is dit uitgangspunt vanuit de Bijbel onderbouwd.

Omdat het werk in mission de draagkracht van een plaatselijke gemeente veelal te boven gaat, werken kerken op dit terrein nu al vaak samen. Meerdere kerkelijke gemeenten vormen zo een samenwerkingsverband³, voor de uitvoering van mission. Meestal zijn deze samenwerkingsverbanden regionaal (vaak conform de ressorten van classis of Particuliere Synode (PS)). De wijze van samenstelling en samenwerking binnen de samenwerkingsverbanden kan verschillen:

- Sommige samenwerkingsverbanden zijn deputaatschappen, ingesteld door een PS of classis en daarmee ook aan deze organen verantwoording schuldig.
- Andere regionale samenwerkingsverbanden werken samen op basis van een akkoord van samenwerking en hebben meer de vorm van een vereniging, waarvan de kerken lid zijn. Te verwachten is dat samenwerking op basis van een akkoord van samenwerken in toenemende mate zal voorkomen.

Er zijn ook verschillen in de betrokkenheid van kerkenraden en van plaatselijke Z&H-commissies bij mission. Op welke wijze plaatselijke kerken deze samenwerking in de Regionaal SamenwerkingsVerbanden organiseren is en blijft hun eigen verantwoordelijkheid.

2.2 Regionale samenwerkingsverbanden

De Regionale SamenwerkingsVerbanden, nu nog Zendende Instanties geheten, zijn in opdracht van de kerken, direct betrokken bij mission. Het beleid van een Regionale SamenwerkingsVerband wordt vastgesteld door de kerken op de algemene vergadering van dat verband. Een Regionale SamenwerkingsVerband is verantwoordelijk voor:

- De partnerrelatie met de buitenlandse kerken;
- Communicatie en voorlichting over mission met de aangesloten kerken (o.a. belang van mission, gebed, financiële ondersteuning);
- Bevorderen van eenheid in mission binnen de regionale samenwerking;

³ Tot nog toe werden deze samenwerkingsverbanden 'Zendende Instanties' genoemd. In dit organisatieplan spreken we voor de toekomstige organisatie van (regionale) samenwerkingsverbanden.

- Benoemen en onderhouden van uitgezonden medewerkers, of ondersteunen van benoemingen die onder medeverantwoordelijkheid door DVN zijn benoemd;
- Financieel ondersteunen van projecten, waarover met derden (buitenlandse partners, DVN, etc.) afspraken zijn gemaakt;
- Beheer en de administratie van de gelden voor mission;
- Samenwerking met andere (regionale) samenwerkingsverbanden en andere missionorganisaties (o.a. bij uitgave van een zendingsblad);
- Betrekken van de plaatselijke kerken bij het werk van mission

2.3 Landelijk Samenwerkingsverband

In de nieuwe structuur vormen de Regionale SamenwerkingsVerbanden gezamenlijk een Landelijk SamenwerkingsVerband. Binnen dit Landelijk SamenwerkingsVerband worden vervolgens samen afspraken gemaakt over mission (beleid, doelen en middelen) en de wijze waarop het kennis- en ondersteuningscentrum DVN deze mission- activiteiten gaat ondersteunen. Doordat het bestuur van het Landelijk SamenwerkingsVerband tevens het bestuur vormt van DVN, komt de zeggenschap over DVN bij het Landelijk SamenwerkingsVerband te liggen.

Zoals de plaatselijk kerken samenwerken in de regionale verbanden en daarbij hun eigenheid en zelfstandigheid behouden, zo werken de Regionale SamenwerkingsVerbanden met behoud van eigenheid en zelfstandigheid samen in het Landelijk SamenwerkingsVerband.

Doel van de samenwerking van de Regionale SamenwerkingsVerbanden in het Landelijk Samenwerkingsverband is het bevorderen van de kwaliteit, effectiviteit en efficiency van het werk van mission. Hiermee wordt de eenduidigheid van het mission-werk versterkt.

Binnen dit Landelijk SamenwerkingsVerband komen de leden periodiek samen in de Landelijke Vergadering. Dit is het beleidsbepalende orgaan van het samenwerkingsverband. Onder leiding van het bestuur van het samenwerkingsverband, worden hier afspraken gemaakt over beleid en uitvoering van de activiteiten van het Landelijk Samenwerkingsverband.

2.3.1 Doelen voor de landelijke samenwerking

In de intentieverklaring wordt benoemd dat het van groot belang is dat kerken in Nederland samenwerken in zending en hulpverlening. Zo kunnen zij de schaarse middelen op een zo efficiënt en effectief mogelijke manier inzamelen en inzetten. Door goede samenwerking kan meer bereikt worden. Samenwerkingsverbanden kunnen elkaar 'tot een hand en een voet' zijn.

In de intentieverklaring en de daarbij behorende bijlagen worden de volgende doelen voor de landelijke samenwerking genoemd:

- Vaststellen, handhaven, uitvoeren en evalueren van gezamenlijk beleid voor mission en hiervoor gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen;
- Transparantie van de regionale samenwerkingsverbanden t.o.v. elkaar (laten zien hoe men werkt en daarop bevraagd willen worden);
- Maken van afspraken over kwaliteitstoetsing t.a.v. efficiënt en effectief (financieel) beheer;
- Gezamenlijke besluitvorming op landelijk niveau over nieuwe aanvragen van buitenlandse kerken op het gebied van mission;
- Goede afstemming met deputaatschap BBK;
- Platform voor bezinning bijv. over methoden voor mission, vormgeven aan de eigen verantwoordelijkheid van buitenlandse partners, mission binnen Nederland etc.;
- Honoreren en faciliteren van kwalitatief goede lokale/particuliere initiatieven binnen de kaders van het vast te stellen gezamenlijk beleid;

- Visie en expertise ontwikkelen op de terreinen van dienstverlening voor kerken in binnen- en buitenland, contacten onderhouden (samenwerken en netwerken), voorlichting, opleiding en training;
- Maken van afspraken over voorlichting en fondswerving.

2.3.2 Voorwaarden voor de landelijke samenwerking

In de intentieverklaring en de daarbij behorende bijlagen worden de volgende voorwaarden voor de landelijke samenwerking genoemd:

- Eenvoudige en eenduidige structuur opdat voor ieder gemeentelid duidelijk kan zijn hoe het werk van Z&H is georganiseerd, wat er gebeurt en hoe geldstromen lopen;
- De voor Z&H beschikbare gelden dienen efficiënt en effectief ingezameld te worden. Dit vereist kwaliteitstoetsing conform daarover gezamenlijk te maken afspraken;
- Voor potentiële partnerkerken in het buitenland moet duidelijk zijn bij wie ze moeten aankloppen voor hulp en bijstand op het gebied van Z&H;
- Voor lokale initiatieven/gemeenten/groepen moet duidelijk zijn bij wie ze kunnen aankloppen (aanspreekpunt voor gemeenten in Nederland);
- Goed functionerende combinatie van inzet van vrijwilligers en betaalde professionals.

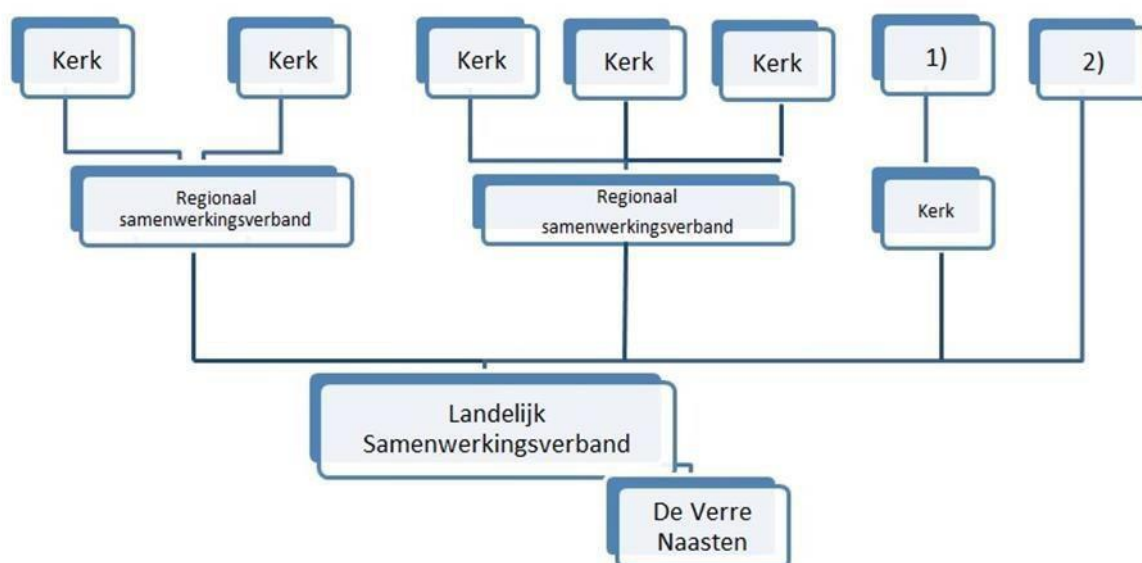
2.4 Kennis en Ondersteuningscentrum

Op dit moment wordt De Verre Naasten (DVN) aangestuurd door Deputaten Zending, Hulpverlening en Training (ZHT), die door de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken zijn benoemd. Deputaten vormen daarbij het stichtingsbestuur van DVN. De Regionale SamenwerkingsVerbanden/Zendende Instanties hebben nu geen zeggenschap over DVN. (En omgekeerd hebben ZHT en DVN geen zeggenschap over de Regionale SamenwerkingsVerbanden/Zendende Instanties).

In de nieuwe structuur vormen de Regionale SamenwerkingsVerbanden gezamenlijk een Landelijk SamenwerkingsVerband. Binnen dit Landelijk SamenwerkingsVerband worden gezamenlijke afspraken gemaakt over de wijze waarop het kennis- en ondersteuningscentrum DVN de mission- activiteiten gaat ondersteunen. Het bestuur van het Landelijk SamenwerkingsVerband vormt 'automatisch' ook het bestuur van DVN (dit wordt in het statuut van het Landelijk SamenwerkingsVerband en de statuten van DVN vastgelegd). Daarmee is het eigenaarschap van DVN via de lijn van het Landelijk SamenwerkingsVerband gegarandeerd en (indirect) verankerd bij de plaatselijke kerken.

In de Landelijke Vergadering van het Landelijk SamenwerkingsVerband worden het (meerjaren)beleidsplan, de (meerjaren)begroting en het jaarverslag van zowel het Landelijk SamenwerkingsVerband als van het kennis- en ondersteuningscentrum DVN vastgesteld.

Doordat nu het eigenaarschap van DVN bij het Landelijk SamenwerkingsVerband ligt, kan het Landelijk SamenwerkingsVerband praktisch vormgeven aan de hierboven geformuleerde doelstellingen.

Toelichting op het organogram:

betreft een kerk die de functie vervult van een samenwerkingsverband (voorheen Zendende Instantie)
andere organisatie, niet zijnde een kerk met een 'quotumafpraak', die als (gast)lid participeert.

2.6 Andere mission-organisaties

Naast de bovengenoemde Regionale SamenwerkingsVerbanden die onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad of samenwerkende kerkenraden vallen, zijn er op het kerkelijk erf ook mission-organisaties (meestal verenigingen of stichtingen), die niet direct gekoppeld zijn aan één of meerdere kerken. Ook zij kunnen gebruikmaken van de kennis en inzichten binnen het Landelijk SamenwerkingsVerband en het kennis- en ondersteuningscentrum DVN. Daarnaast kunnen ze zelf kennis en ervaring inbrengen.

Deze organisaties kunnen gastlid worden van het nieuwe Landelijke SamenwerkingsVerband en hebben daarmee een adviserende stem. Het gastlidmaatschap biedt zo ruimte aan nieuwe mission-initiatieven op het kerkelijk erf.

2.7 Relatie van het Landelijk samenwerkingsverband met de leden (de regionale samenwerkingsverbanden)

In het landelijk samen efficiënt en effectief op te trekken, past het dat de Regionale SamenwerkingsVerbanden elkaar informeren en hun werkwijzen waar mogelijk en wenselijk op elkaar aanpassen. De samenwerking betekent ook dat een Regionaal SamenwerkingsVerband ernaar streeft zich te conformeren aan de afspraken die binnen het Landelijk Samenwerkingsverband zijn/worden gemaakt. Is een Regionaal SamenwerkingsVerband (nog) niet in staat om een afspraak uit te voeren die binnen het Landelijk SamenwerkingsVerband is gemaakt, dan zal ze de andere leden daarover informeren en aangeven op welke wijze wordt toegewerkt aan het nakomen van de gemaakte afspraken. Dit sluit aan bij de intentieverklaring waarin de bereidheid uitgesproken om 'indien nodig in het belang van de gezamenlijke doelstelling en vormgeving van de beoogde werkwijze, de huidige positie (structuur, autonomie) en werkwijze van de eigen organisatie aan te passen'.

Het Landelijk SamenwerkingsVerband heeft geen bevoegdheid om in te grijpen in doelen en werkwijzen van de Regionale SamenwerkingsVerbanden. Uiteraard is het wel mogelijk om elkaar te bevragen op de doelen en werkwijzen om daarmee elkaar verder te helpen ('elkaar tot een hand en een voet zijn').

Het Landelijk SamenwerkingsVerband heeft mede als taak het bevorderen van de samenwerking tussen de verschillende Regionale SamenwerkingsVerbanden. Streven bij het maken van afspraken binnen het Landelijk Samenwerkingsverband is consensus, wat betekent dat alle leden met de gemaakte afspraken instemmen of er in elk geval 'mee moeten kunnen leven'.

Een Regionaal SamenwerkingsVerband beslist zelf of ze lid wordt van het Landelijk SamenwerkingsVerband en kan er te allen tijde, met in achtneming van vastgestelde regels en termijnen in het statuut, weer uitstappen. Op basis van de intentieverklaring gaan we er van uit, dat alle Regionale SamenwerkingsVerbanden daadwerkelijk lid worden van het nieuwe Landelijke SamenwerkingsVerband. Participeert een Regionaal SamenwerkingsVerband niet in het Landelijk SamenwerkingsVerband, dan kan daardoor een deel van de doelstelling van het Landelijk SamenwerkingsVerband niet worden gerealiseerd. Dit betekent een sterk appel op de Regionale Samenwerkings-Verbanden om te gaan en blijven participeren in het Landelijk SamenwerkingsVerband. In het Statuut van het Landelijk Samenwerkingsverband worden de verhoudingen tussen de Regionale SamenwerkingsVerbanden en het Landelijk SamenwerkingsVerband verder geregeld.

3 Rechtsvorm en bestuur

3.1 Bijzondere kerkelijke organisatie

De Generale Synode van de GKv van 2011 heeft het volgende besloten: *'Uit te spreken dat de kerken voor bijzondere kerkelijke organisaties en voor kerkelijke instellingen zoveel mogelijk gebruik maken van de rechtspersoonvormen die vallen onder art. 2: 2 BW en zo min mogelijk van verenigingen en stichtingen naar burgerlijk recht.* 'In de herziene kerkorde is een apart artikel (artikel E68) opgenomen over de bijzondere kerkelijke organisatie.⁴

Een dergelijke bijzondere kerkelijke organisatie is in het Burgerlijk Wetboek gefundeerd:

- Volgens BW 2 lid 1 bezitten kerkgenootschappen alsmede hun zelfstandige onderdelen en lichamen waarin zij verenigd zijn, rechtspersoonlijkheid.
- Volgens BW 2 lid 2 kan een kerkelijke rechtspersoon volgens een eigen statuut, passend bij haar aard geregeerd worden (voor zover dit niet in strijd is met de wet).

4.4 E68 bijzondere kerkelijke organisaties en kerkelijke instellingen

E68.1 De kerken kunnen voor speciale doeleinden, zoals voor missionair werk of kerkelijke beheerszaken, samenwerken in bijzondere kerkelijke organisaties.

E68.2 Een meerdere vergadering kan voor de uitvoering van haar taken of voor het werk in de kerken een kerkelijke instelling in het leven roepen.

E68.3 Zowel voor een bijzondere kerkelijke organisatie als voor een kerkelijke instelling wordt een rechtsvorm gekozen binnen de mogelijkheden die art. 2:2 van het Burgerlijk Wetboek daarvoor biedt. Hun bestuur en beheer wordt geregeld bij statuut.

E68.4 De bijzondere kerkelijke organisaties en de kerkelijke instellingen houden zich aan de kerkorde en de regelingen en besluiten van de meerdere vergaderingen.

De voordelen van een dergelijke bijzondere kerkelijke organisatie zijn:

- De overheid stelt geen inrichtingseisen;
- De Wet Gelijke Behandeling is niet van toepassing;
- ANBI is van kracht voor alle onderdelen;
- Er bestaat de mogelijkheid om eigen regeling vastleggen in statuut bijv.:
 - bestuurssamenstelling
 - vertegenwoordiging en besluitvorming
- Rechter respecteert inrichtingsvrijheid en eigen godsdienstige grondslag;
- Bij geschillen geldt de eigen geschillenregeling en ben je niet afhankelijk van de wereldlijke rechter.

3.2 Statuut

De rechtsregels die gelden binnen de bijzondere kerkelijke organisatie worden vastgelegd in een statuut. Dit statuut is goed vergelijkbaar met de statuten van een vereniging of stichting. Het statuut beschrijft de bepalingen die ten grondslag liggen aan de rechtspersoon (vgl. statuten vereniging): grondslag en doel, leden, middelen, bestuur, algemene vergadering, stemrecht, besluitvorming AV, geschillenregeling etc.

In het statuut komt ook de besluitvorming aan de orde. Als streven voor de besluitvorming binnen het Landelijk SamenwerkingsVerband geldt het zoeken naar consensus. Door een open gesprek op basis van inhoudelijke argumenten moet het mogelijk zijn om samen het te voeren beleid vast te stellen. Het gaat hierbij om de kwaliteit van de argumenten, om overtuiging. Mocht een beslissing door middel van stemming toch nodig zijn, dan geldt hiervoor de procedure zoals in het statuut beschreven. Hierbij wordt voorgesteld om ieder lid van het Landelijk SamenwerkingsVerband één stem te geven. Een uitzondering hierop vormt de besluitvorming over begrotingen, de mission-bijdragen en de lidmaatschapsgelden. Hiervoor geldt een gewogen stemming, waarbij de grotere Regionale SamenwerkingsVerbanden een zwaardere stem hebben.

In het statuut staan de regels die de basis vormen voor de samenwerking. In reglementen kunnen deze regels nog weer verder worden uitgewerkt.

3.3 Bestuur

Het bestuur van het Landelijk SamenwerkingsVerband wordt gekozen door de leden: de Regionale SamenwerkingsVerbanden. Kandidaten kunnen worden voorgedragen door zowel het zittende bestuur als door drie leden gezamenlijk. Kandidaten dienen te voldoen aan een profiel wat door het Landelijk SamenwerkingsVerband is vastgesteld. De wijze van verkiezing worden in het statuut en evt. reglement vastgelegd.

Het bestuur bestaat uit minimaal 7 personen en geeft leiding aan het Landelijk SamenwerkingsVerband. Het bestuur is tevens het bestuur van het kennis- en ondersteuningscentrum DVN.

4 Positionering

4.1 Naamgeving

Het is van belang om het GKv-missionwerk goed en eenduidig naar buiten te brengen. Dit geldt zowel naar de eigen achterban (regionale samenwerkingsverbanden en kerken) als naar de buitenlandse partners. Het verdient dan ook de voorkeur om alle missionactiviteiten van de GKv onder één naam te brengen, waarbij het mogelijk is dat verschillende 'deelnemers' herkenbaar blijven.

Vooralsnog is besloten om het kennis- en ondersteuningscentrum onder de naam De Verre Naasten (DVN) te laten voortbestaan.

Een werkgroep zal op deze punten nog nadere voorstellen formuleren.

4.2 Communicatie

Het Landelijk SamenwerkingsVerband wordt ook verantwoordelijk voor de uitgave van het blad Naast (of een ander orgaan dat beoogt de communicatie over mission naar de kerken en kerkleden te verzorgen). Op dit moment participeren ook partners in Naast, die geen deel (gaan) uitmaken van het Landelijk SamenwerkingsVerband. Met hen moeten nieuwe samenwerkingsafspraken worden gemaakt.

4.3 Samenwerking met andere kerken

In toenemende mate werken plaatselijke kerken binnen de GKv samen met andere kerken (CGK, NGK). In een aantal plaatsen heeft dit geleid tot samenwerkingsgemeenten. Het Landelijk SamenwerkingsVerband zal op dit punt aansluiten bij de ontwikkelingen binnen de GKv. Vragen om samenwerking met organisaties en instanties vanuit andere verwante kerken worden met een open houding beoordeeld. Besluitvorming hierover vindt plaats in de Landelijke Vergadering.

4.4 Positie kennis en ondersteuningscentrum (DVN)

Het kennis- en ondersteuningscentrum DVN valt onder verantwoordelijkheid van het Landelijk SamenwerkingsVerband. Dit betekent dat het (meerjaren)beleidsplan en de (meerjaren)begroting en het jaarverslag van DVN vastgesteld worden door de Landelijke Vergadering van het Samenwerkingsverband.

De dagelijkse leiding ligt bij de directie van DVN. Deze directie wordt benoemd door het bestuur van DVN, dat tevens het bestuur van het Landelijk SamenwerkingsVerband is.

Vooralsnog zal het kennis- en ondersteuningscentrum DVN, als kerkelijke instelling en net als DVN nu, de rechtsvorm van een stichting behouden, die direct onder het Landelijk Samenwerkingsverband valt. Het behoud van de huidige stichtingsvorm heeft de volgende voordelen:

- Scheiden van vermogen en van financiële stromen tussen samenwerkingsverband en KOC i.v.m. (aansprakelijkheids)risico's;
- ISO-certificering voor het geheel niet noodzakelijk;
- Toetsing van CBF geldt niet voor het samenwerkingsverband;
- Personele risico's m.b.t. medewerkers van DVN kunnen tot DVN beperkt worden; Aanvragen van visa leveren geen problemen op (dergelijke aanvragen door een kerkelijke organisatie kan belemmerend werken bijv. voor Islamitische landen);
- Continuïteit van de bestaande legaten en donaties en incasso's is gegarandeerd;
- De huidige stichting kan blijven bestaan zonder overdracht van organisatie en middelen, het geen een besparing oplevert in de uit te voeren werkzaamheden en de kosten.

De Regionale SamenwerkingsVerbanden maken afspraken met het kennis- en ondersteuningscentrum DVN over de mate waarin DVN activiteiten in samenwerking met het Regionaal SamenwerkingsVerband verricht of overneemt. Dit alles onder blijvende verantwoordelijkheid van het Regionale SamenwerkingsVerband.

4.5 Taken en diensten van het KOC

Het kennis- en ondersteuningscentrum DVN heeft onder andere de volgende taken, c.q. verleent de volgende diensten:

- Beleidsvoorbereiding voor het Landelijk SamenwerkingsVerband;

- Beleidsontwikkeling voor DVN (beleidsvaststelling door het Landelijk SamenwerkingsVerband);
- Beleidsuitvoering en – advisering;
- Faciliteren Training;
- Communicatie en voorlichting naar de achterban op verzoek van de regionale samenwerkingsverbanden of op verzoek van het Landelijk Samenwerkingsverband;
- Coördinatie vanuit Nederland voor begeleiden programma's en partners (op verzoek van en in overleg met de betrokken regionale samenwerkingsverbanden);
- Begeleiden nieuwe aanvragen vanuit het buitenland;
- Loket voor lokale initiatieven;
- Contacten onderhouden (namens het Landelijk SamenwerkingsVerband) met netwerk;
- Fondsenwerving (i.s.m. de Regionale SamenwerkingsVerbanden);
- Kenniscentrum;
- Adviserende taak bij het inventariseren en aanwijzen van werkgebieden.

In de bijlage worden deze taken en diensten verder uitgewerkt.

4.6 Geschillenregeling

De bijzondere kerkelijke organisatie valt niet onder het burgerlijk recht. Daarom is het noodzakelijk een eigen rechtsgang in het leven te roepen. Hiervoor moet een geschillenregeling worden vastgesteld. In het statuut en een reglement wordt de wijze van omgaan met geschillen verder uitgewerkt.

Bijlage 1: Diensten door en taken van het KOC 'De Verre Naasten'

Algemeen:

De taakstelling die het kennis- en ondersteuningscentrum DVN krijgt toegewezen, is mede afhankelijk van verdere besluitvorming binnen het Landelijk SamenwerkingsVerband. Deze taken en diensten worden nog in een meerjarenbeleidsplan voor DVN verder uitgewerkt. Bij deze uitwerking wordt onderscheid gemaakt tussen 1) opdrachten die DVN krijgt van het Landelijk SamenwerkingsVerband (taken die ze krijgt toegewezen) en 2) diensten die door de Regionale SamenwerkingsVerbanden (kunnen) worden afgenomen. Daarbij kan de volgende driedeling worden gehanteerd:

- 1) Diensten die, als ze door een Regionale SamenwerkingsVerband in samenwerking met DVN worden uitgevoerd of aan DVN worden uitbesteed, in samenwerking **kunnen** worden uitgevoerd met of worden uitbesteed bij DVN, maar ook bij derden. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om zaken als ICT/telefonie, inkoop, vergaderlocaties, etc.
- 2) Diensten die, als ze door een Regionale SamenwerkingsVerband in samenwerking met DVN worden uitgevoerd of aan DVN worden uitbesteed, altijd in samenwerking worden uitgevoerd met of worden uitbesteed aan DVN (en dus niet aan derden). Denk hierbij aan diensten die zo specifiek verbonden zijn aan de identiteit van het Landelijk SamenwerkingsVerband dat het niet logisch is om deze diensten bij derden in te kopen of waarbij versnipperde inkoop leidt tot nadeel (kwaliteit, kosten etc.) voor het Landelijk SamenwerkingsVerband.
- 3) Eigenstandige taken die het Landelijk SamenwerkingsVerband belegt bij DVN. Dit zijn taken die, vanwege hun aard, door het Landelijk SamenwerkingsVerband in zijn geheel zijn belegt bij DVN. Denk hierbij aan zaken zoals het loket buitenland (voor nieuwe aanvragen), loket lokale initiatieven, programma Missionaire Wereldwerkers,

netwerken, fondsenwerving anders dan quota, donateurs werven, kwaliteitskeurmerken, loket voor klachten, training, etc.

Het kennis- en ondersteuningscentrum DVN kan de volgende diensten leveren (deze diensten zijn nog niet verdeeld naar de categorieën 1 en 2 zoals hierboven benoemd):

1) Beleidsontwikkeling

Op verzoek adviseert en ondersteunt DVN kerken, Regionale SamenwerkingsVerbanden en andere mission-organisaties bij het ontwikkelen en uitvoeren van het (regionale) beleid t.a.v. mission.

2) Beleidsuitvoering en – advisering

Op verzoek adviseert en ondersteunt DVN de Regionale SamenwerkingsVerbanden bij de uitvoering van hun taken, zoals het voeren van financieel beheer, contacten onderhouden met buitenlandse partners, etc.

3) Faciliteren training

Het initiatief voor het ontwikkelen en geven van een training kan vanuit de Regionale SamenwerkingsVerbanden komen, maar ook vanuit de Landelijk SamenwerkingsVerband, dan wel DVN. Vervolgens wordt binnen het Landelijk SamenwerkingsVerband bij de jaarplannen akkoord gegeven op de trainingen die DVN voorstelt te ontwikkelen, dan wel te geven. Daarnaast kan een samenwerkingsverband DVN inhuren voor het verzorgen van (extra) trainingen.

4) Faciliteren specifieke trainingen

Op verzoek van een Regionaal Samenwerkingsverband ontwikkelt en verzorgt DVN specifieke trainingen, bijvoorbeeld trainingen die geschikt zijn voor een specifiek doelgebied.

5) Communicatie en voorlichting aan de achterban

De verantwoordelijkheid voor voorlichting naar de achterban in de kerken ligt bij de Regionale SamenwerkingsVerbanden. Zij kunnen zich daarbij laten ondersteunen door DVN, waarbij DVN ook kan informeren en adviseren over trends en ontwikkelingen in communicatie en voorlichting.

Insteek van de communicatie en voorlichting is: toerusten, faciliteren, enthousiasmeren en informeren en via verschillende gremia het werk van mission onder de aandacht brengen. Dit moet leiden tot optimaal draagvlak en betrokkenheid.

Het Landelijke SamenwerkingsVerband stelt middels beleidsnotities en jaarplannen het beleid vast voor communicatie, voorlichting en fondsenwerving, zoals die door DVN wordt uitgevoerd. Op verzoek van een Regionaal Samenwerkingsverband kan DVN ook websitebeheer en eventueel andere ICT-diensten verzorgen.

6) Coördinatie vanuit Nederland voor begeleiden programma's en partners

De Regionale SamenwerkingsVerbanden zijn primair verantwoordelijk voor het onderhouden van de contacten met de partners in het buitenland. Hierbij kan men gebruikmaken van de kennis, deskundigheid en personele inzet van DVN. De Regionale SamenwerkingsVerbanden maken samenwerkingsafspraken met DVN over het relatiebeheer met de partners in het buitenland en over adequate ondersteuning bij de uitvoering van de goedgekeurde programma's.

Daarnaast voert het kennis- en ondersteuningscentrum DVN een aantal taken uit. DVN rapporteert over deze taken aan het Landelijk Samenwerkingsverband:

1) Beleidsvoorbereiding voor Landelijk SamenwerkingsVerband

Zowel het Landelijk SamenwerkingsVerband als DVN kunnen onderwerpen aandragen waarvoor ontwikkeling van landelijk beleid gewenst is. Deze onderwerpen worden besproken in de Landelijke Vergadering waarbij tevens de prioriteit voor de uitvoering wordt bepaald.

2) Beleidsontwikkeling DVN

DVN stelt een meerjarenbeleidsplan op voor haar eigen taken. Jaarlijks vindt een vertaling plaats van het meerjarenbeleidsplan naar een jaarplan. Dit meerjarenbeleidsplan en het jaarplan worden vastgesteld door het Landelijk SamenwerkingsVerband in de Landelijke vergadering.

3) Beleidsuitvoering en advisering

Binnen de kaders van het beleid, dat door het Landelijk SamenwerkingsVerband is vastgesteld, en in overleg met de Regionale SamenwerkingsVerbanden, adviseert en ondersteunt DVN gemeenteleden, kerken, Regionale SamenwerkingsVerbanden en andere mission- organisaties.

4) Communicatie/voorlichting naar de achterban.

In het kader van communicatie/voorlichting naar de hele achterban van de Gereformeerde Kerken en daarbuiten onderhoudt DVN een website. Daarnaast biedt DVN de Regionale SamenwerkingsVerbanden en kerken ondersteuning in communicatie en voorlichting d.m.v. advisering, diensten en materialen.

5) Begeleiden nieuwe aanvragen

DVN is namens het Landelijk SamenwerkingsVerband het loket voor nieuwe aanvragen vanuit het buitenland. DVN toetst deze aanvragen aan criteria die door het Landelijk SamenwerkingsVerband zijn vastgesteld en doet voorstellen aan het Landelijk SamenwerkingsVerband voor opvolging. Hiervoor kan het noodzakelijk zijn dat DVN nader onderzoek doet naar de aanvrager en het voorgestelde werkveld. Nieuwe aanvragen worden door middel van de jaarcyclus door het Landelijk SamenwerkingsVerband goedgekeurd.

6) Loket voor lokale initiatieven

Uit onderzoek is gebleken dat er naast het werk van de Regionale SamenwerkingsVerbanden nog veel andere mission-initiatieven, zowel van individuen, kerken als organisaties. Binnen DVN is veel deskundigheid die ingezet kan worden om deze initiatieven te beoordelen (kwaliteit van het project), over de initiatieven te adviseren en deze te ondersteunen of te faciliteren. Facilitering kan bijvoorbeeld plaatsvinden door het programma Missionaire Wereldwerkers.

7) Contacten onderhouden namens het Landelijk SamenwerkingsVerband met het netwerk

In het mission-werk zijn er landelijk veel contacten die onderhouden moeten worden. Bijvoorbeeld met de landelijke overkoepelende organisatie PRISMA waarin veel christelijke organisaties samenwerken om hun krachten bundelen, zowel in Nederland als daarbuiten. Het is goed om ook als GKv-kerkverband vanuit onze visie daaraan bij te dragen c.q. daarin mee te denken. Daarnaast zijn er nog veel meer organisaties die voor het Landelijk SamenwerkingsVerband van belang zijn (deputaatschappen, NZR, ICRC). Voor al deze contacten moeten afspraken gemaakt worden wie (bestuurslid samenwerkingsverband, directeur of medewerker DVN) welke contacten onderhoudt.

8) Fondswerving op verschillende niveaus

Voordat we kunnen bepalen wat hierin de taken van DVN zijn, moet uitgewerkt worden hoe in de toekomst wordt omgegaan met het reguleren en in stand houden van de verschillende geldstromen (landelijk quotum vanuit GS, quotum via Regionale SamenwerkingsVerbanden, vrije giften / subsidies, legaten etc.) en op welke plaats uiteindelijk de administratie van deze geldstromen gevoerd wordt. Dit is één van de thema's die nog verder uitgewerkt wordt.

Voor de vrije giften en donaties moeten de volgende taken worden uitgevoerd:

- Opbouwen en onderhouden van een betrouwbare database van relaties; Werven van inkomsten via particulieren, kerkelijke collecten, scholen en fondsen;
- Onderhouden van relaties met (potentiële) geldgevers.

Communicatie over werving en besteding van de gelden vraagt.

9) Risicospreiding

Het kennis- en ondersteuningscentrum DVN is verantwoordelijk voor advies aan het Landelijk SamenwerkingsVerband over een gezonde portefeuille van projecten, waarin voldoende risicospreiding is geborgd.

10) Bedrijfsvoering

DVN is verantwoordelijk voor een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering van de eigen organisatie. De directie rapporteert hierover door middel van het jaarverslag aan het Landelijk SamenwerkingsVerband.

11) Verslaglegging

DVN draagt tijdig zorg voor de jaarverslagen van het kennis- en ondersteuningscentrum DVN en gecombineerde jaarverslagen van alle Regionale SamenwerkingsVerbanden, het Landelijk SamenwerkingsVerband en DVN (financieel en inhoudelijk).

12) PME

DVN zorgt voor de beschikbaarheid van een adequaat PME-systeem voor planning, monitoring en evaluatie van de programma's in het buitenland.

13) Kwaliteit

DVN is verantwoordelijk voor het beheer van kwaliteitskeurmerken (CBF, ANBI, ISO) en de naleving van de daaraan verbonden regelgeving.

14) Klachtbehandeling

DVN treedt op als loket voor klachten en is verantwoordelijk voor de afhandeling hiervan (met rapportage naar het Landelijk SamenwerkingsVerband).

Tenslotte:

Voor de continuïteit en kwaliteit in de uitvoering van alle taken en diensten is het uitgangspunt dat inzet van betaalde krachten noodzakelijk is, maar dat daarnaast optimaal gebruik wordt gemaakt van vrijwilligers en hun kwaliteiten. Dit biedt velen een mogelijkheid zich in te zetten en het bevordert de betrokkenheid. Bovendien is het, vanuit het oogpunt van effectief en efficiënt met de middelen omgaan, goed om op die wijze kosten te besparen.

Bijlage 3 bij beleidsplan BBK: Naar een aangepaste visie/missie van BBK

1. Huidige taakopvatting

Deputaten BBK vormen een deputaatschap van de kerken, benoemd door de Generale Synode. Dat betekent dat deputaten optreden namens de kerken, zowel in de richting van het buitenland als naar het eigen kerkverband. Taken van de deputaten:

- het bestuderen van kerkelijke situaties in het buitenland
- het leggen van contacten met buitenlandse kerken
- het onderhouden van contacten met synodes of 'general assemblies' van buitenlandse kerken en /of met hun vertegenwoordigers
- het geven van voorlichting aan kerken en kerkleden over de kerkelijke situatie in het buitenland.

Deputaten onderhouden contacten met **Bijbelgetrouwe kerken** over heel de wereld. Daar hebben zij wat aan, daar hebben wij wat aan. Maar dat is niet het hoofddoel.

Dat is het prijzen van Christus' naam. Want doordat we elkaar ontmoeten en bijstaan eren we onze Verlosser, Jezus Christus, de Heer van de kerk. Deze contacten worden onderhouden via correspondentie(brief,email). Maar daar kan het niet bij blijven en is de echte ontmoeting (congressen, synodes, conferenties en andersoortige bezoeken) nodig. Soms geven we een cursus. Of we adviseren de zusterkerken als ze ons willen horen over bepaalde vraagstukken. Van belang is het wederzijdse contact met de buitenlandse kerken. Zij zijn ons vaak tot een voorbeeld in hun missionaire instelling. En wij ontvangen van hen ook adviezen.

We waarschuwen elkaar. We stimuleren elkaar. We bidden voor elkaar.

In onze relaties met buitenlandse kerken maken we onderscheid tussen (1) kerken waar we een zusterkerkrelatie mee hebben en (2) kerkelijke contacten.

De eerste groep betreft kerken met wie we het gereformeerde belijden delen. We bezoeken elkaars synodes en aanvaarden op grond van attestatie elkaars leden en voorgangers. Het betreft soms kerkverbanden die gevormd zijn door Nederlandse emigranten en het zijn vaak kerken met wie we een speciale historische band hebben in verband met zending en hulpverlening.

De tweede groep betreft kerken met wie we geen formele zusterkerkrelatie onderhouden, maar de relatie 'op maat' invulling geven. We geven prioriteit aan kerken met wie we het gereformeerde (/presbyteriaanse) belijden delen. We streven er niet naar om met alle contactkerken uit te komen bij een zusterkerkrelatie. Wij kunnen zoveel contacten niet zinvol onderhouden; in veel gevallen zullen kerken meer hebben aan intensieve relaties binnen hun eigen regio.

2. Knelpunten

Er zijn een aantal zaken waar we bij de huidige uitvoering tegenaan lopen en die we met een aangepast visie het hoofd hopen te bieden:

- onduidelijk profiel
- gebrek aan wederkerigheid
- faseverschil in theologische/kerkelijke ontwikkeling
- onnuttige bezoeken
- beperkte tijd/mankracht
- onvoldoende bekendheid bij de achterban
- onvoldoende communicatie met DVN

3. Aangepaste visie/missie BBK

De visie van BBK wordt als volgt verwoord:

'Deputaten BBK onderhouden namens de Gereformeerde kerken in Nederland(GKv) relaties met Bijbelgetrouwe kerken wereldwijd om in verwondering samen met alle

heiligen de lengte en de breedte, de hoogte en de diepte te leren begrijpen van de liefde van Christus'

(Efeze 3:18, 19)

De deputaten doen dit door:

1. te participeren in de aanbidding van de Drie-enige God en de viering van de redding die Hij ons, door Jezus Christus, in genade geeft
2. te participeren in gebed met en voor elkaar
3. anderen te ondersteunen en zelf ondersteund te worden om te volharden in de liefde voor Christus en het bewaren van zijn Woord, in verbondenheid aan de gereformeerde belijdenis die van Gods Woord een samenvatting geeft.
4. informatie te geven en te ontvangen over wat er in de kerken gebeurt, zodat met elkaar kan worden meegedeeld in vreugden en noden
5. waar in concrete noden een hulpvraag naar ons toe komt die aan DVN voor te leggen, DVN te dienen met documentatie en advies, en in voorkomende gevallen gezamenlijk met DVN op te trekken.
6. binnen het eigen (GKv) kerkverband kerken en kerkleden van informatie te voorzien om meeleven en contactoefening met kerken in het buitenland te bevorderen.

4. Toekomstig beleid

De vormgeving van onze kerkelijke contacten wordt flexibeler.

Een belangrijk criterium voor de vormgeving is of we over en weer aan de relatie inhoud kunnen geven; denk aan het samen werken aan projecten, waardevolle bezoeken over en weer, onderling gesprek op inhoud, frequent onderling contact van kerkleden.

We realiseren ons dat onze eigen mogelijkheden tot contactoefening beperkt zijn en dat contactoefening van kerken met elkaar binnen hun eigen regio vaak waardevol(ler) is. We zien ook de waarde van het participeren in netwerken van kerken zonder dat dat hoeft uit te lopen op het aangaan van een officiële zusterkerkrelatie.

Bij dit beleid past dat we terughoudend zijn in het aangaan van nieuwe zusterkerkrelaties en dat we overwegen bestaande zusterkerkrelaties terug te brengen tot het niveau van 'kerkelijk contact' als we merken dat er over een periode van zes jaar of meer geen inhoud is gegeven aan de relatie zoals hier boven is geformuleerd.

We participeren waar dat mogelijk is en nuttig lijkt in regionale en intercontinentale conferenties. Belangrijk criterium daarbij is dat dit bijdraagt aan het kennen en

bemoedigen van elkaar; ook is een belangrijk punt dat, als we zo'n conferentie bijwonen, we de kerken die wij vertegenwoordigen daarover maximaal informeren.

5. Speerpunten

5.1 Sectieoverstijgend

1. Versterking van de PR naar onze kerken
2. Versterking samenwerking met DVN en met de RSV's in de onderhouding van de relaties die ze hebben.
3. Bevordering van de regionalisering(netwerken) van kerkelijke relaties en het nastreven van wederkerigheid o.a. middels een kritische evaluatie van alle contacten/relaties.

5.2 Sectiespecifiek

(door middel van voorstellen behandelen op AV's)

Bijlage 4 bij Beleidsplan BBK: Regels voor de relaties (uit Beleidsnota BBK 2002)

Voor het *aangaan* van zusterkerkrelaties in het buitenland gelden de volgende regels:

1. Inhoud van de zusterkerkrelatie

Een zusterkerkrelatie met buitenlandse kerken houdt in het naar gereformeerd belijden erkennen van elkaar als ware kerken van de Here Jezus Christus en het dienovereenkomstig oefenen van kerkelijke gemeenschap.

2. Het aangaan van zusterkerkrelaties.

De Gereformeerde Kerken in Nederland zullen eerst een zusterkerkrelatie met een buitenlandse kerk aangaan nadat zij zich, met name door middel van deputaten, ervan vergewist hebben, dat deze kerken de gereformeerde belijdenis van het Woord van God niet slechts officieel hebben aanvaard, maar ook metterdaad tot gelding doen komen in hun kerkelijke praktijk van leer, eredienst, kerkregering en tucht.

Daarbij zal er rekening mee moeten worden gehouden,

- a dat de Here Christus zijn kerk onder verschillende volken, die elk door hun bijzondere geografische ligging, historie en cultuur zijn bepaald, vergadert, zodat buitenlandse kerken om verschillen op ondergeschikte punten inzake wijze van belijden, liturgie, kerkorde en praktijk niet veroordeeld zullen worden;
- b dat wanneer er sprake is van relaties met derden, zorgvuldig dient te worden nagegaan, wat deze relaties voor de desbetreffende kerk betekenen om zo

de waarde, de zin en eventueel de wijze van aangaan en/of oefening van een zusterkerkrelatie te beoordelen;

- c dat er in bepaalde landen meer dan één verband van kerken kan bestaan dat erkend dient te worden als verband van ware kerken van onze Here Jezus Christus. Daarom kan de mogelijkheid van een relatie met meer dan één verband van kerken in hetzelfde land niet altijd zonder meer uitgesloten worden. In een dergelijke situatie van 'dubbele correspondentie' zal vanwege Christus' gebod tot eenheid niet worden berust, maar zij zal onderwerp van gesprek dienen te blijven.

Bijlage 5 bij Beleidsplan BBK: Overzicht netwerken

Momenteel participeren deputaten BBK in de volgende netwerken:

ICRC – International Conference of Reformed Churches

EUCRC – European Conference of Reformed Churches

APCRC – Asian Pacific Conference of Reformed Churches

RPF – Reformed Presbyterian Fellowship

Bijlage 6 bij Beleidsplan BBK: Operationalisering Netwerken

Sinds de synode van Ede 2014 werken deputaten BBK aan een ombuiging van beleid. Tot die tijd was het beleid van BBK gericht op het aangaan en onderhouden van bilaterale relaties met buitenlandse kerken. Contacten met buitenlandse kerken werden aangegaan met het perspectief op langere of kortere termijn uit te groeien tot een bilaterale zusterkerkrelatie. Ze moesten daarvoor voldoen aan een standaard set voorwaarden, waar een standaard set rechten tegenover stond. Sinds de synode van Ede 2014 de nota netwerken heeft aanvaard, bestaat de mogelijkheid om via het participeren in netwerken multilaterale kerkelijke contacten aan te gaan en te onderhouden. In deze nota wordt gepoogd te beschrijven hoe dit in zijn werk gaat.

Participeren in bestaande netwerken

Voor welke netwerken kies je?

Er is een verscheidenheid aan kerkelijke netwerken, elk met hun bijzondere doelstelling. Het kan gaan om gesloten netwerken. Vaak zijn kerken daarbij als leden van het netwerk aangesloten. Doel van zo'n netwerk is bijvoorbeeld het bewaren van de gemeenschappelijke identiteit en het werken aan gezamenlijke doelstellingen. Het kan ook gaan om open netwerken met een royaal toelatings- en uitnodigingsbeleid. Participerende kerken zijn van verschillende achtergrond en de deelname aan het netwerk heeft een meer incidenteel karakter. Daarin participeren vaak niet alleen kerken maar ook particuliere personen. Het doel van zulke netwerken is oriëntatie op een bredere oecumenische horizon. Zo'n netwerk biedt ook kansen

om buiten eigen kring een getuigenis te geven en in wederkerigheid het getuigenis van andere kerken te ontvangen.

1. De keuze van netwerken, waarbinnen BBK wil participeren is dus vooral gegeven met de diverse doelstellingen die ons bij het netwerken voor ogen kunnen staan. Zulke doelstellingen kunnen zijn: Het onderhouden van contact met een aantal zusterkerken of contact-kerken tegelijk, in plaats van afzonderlijke bezoeken.
2. Het kennismaken met (andere) buitenlandse kerken, personen of organisaties, zonder een verplichting aan te gaan om het contact uit te bouwen tot een zusterkerkrelatie.
3. Het bemoedigen/ondersteunen van zusterkerken of contact-kerken om contacten aan te gaan met kerken van gereformeerde/presbyteriaanse belijdenis in eigen regio.
4. Vanuit de opgedane ervaringen in het netwerk aan onze eigen kerkleden informatie te geven om mee te kunnen leven met broeders en zusters wereldwijd.
5. Inhoud geven aan wereldwijde wederzijdse steun en bemoediging, waarbij tegelijk rekening wordt gehouden met onze beperkte mogelijkheden.

Bij de keus om in een netwerk te participeren geldt tot op zekere hoogte ook dat we het (net zoals bij het aangaan van bilaterale relaties) als onze eerste taak zien om dichtbij contacten te leggen. Het eerst komt in beeld: West-Europa en Europa.

Hoe kom je er binnen?

Om in een netwerk te kunnen participeren kan het noodzakelijk zijn als GKN lid te worden van een netwerk. Ook kunnen particuliere personen uit de kring van BBK zich binnen het netwerk waarvan zij lid zijn oriënteren en van hun bevindingen verslag uit brengen aan BBK. Tenslotte is het mogelijk bij een netwerk in een andere regio dan de onze als GKN toegang te vragen als observer. Bijvoorbeeld omdat dit de mogelijkheid biedt in zo'n netwerk vertegenwoordigers van verschillende kerken waarmee de GKv relaties onderhouden te ontmoeten.

Initiatief nemen

Om te kunnen netwerken hoeft de GKv niet te wachten op de initiatieven van andere kerken of organisaties. BBK kan ook het initiatief nemen voor een conferentie of een soortgelijke ontmoeting en daarvoor reclame maken of gericht uitnodigingen versturen. Een deel van het budget dat BBK tot nu toe heeft besteed aan het onderhouden van een op een relaties, met name door het ondernemen van reizen, kan aan zulke initiatieven worden besteed.

Hoe opereer je als netwerker?

3.1 Leggen en onderhouden van contacten

Als het gaat om het leggen en onderhouden van contacten, is het belangrijk vroegtijdig te beschikken over een deelnemerslijst van de conferentie. Aan de hand daarvan kun je op tijd een keuze maken welke personen of instanties je zou willen ontmoeten en welke informatie je hoopt te verkrijgen of met anderen zou willen delen. Voorafgaande aan de conferentie kunnen daarover met de betrokkenen afspraken worden gemaakt.

Behalve voor de geregisseerde contacten moet er in het kader van netwerken ook ruimte zijn voor niet geregisseerde, meer informele contacten en ontmoetingen. Dat vraagt om het uitbuiten van de wandelgangen voor kennismakingen.

3.2 Vertegenwoordiging van de GKv in luisteren en spreken

Participeren in een netwerk is méér dan interessante informatie verzamelen of persoonlijk genieten van contact met christenen in het buitenland. Je vertegenwoordigt de GKv, om samen met anderen God groot te maken, elkaar te bemoedigen, elkaar te dienen. Een van de doelen van netwerken is, naar andere kerken toe een getuigenis uit te dragen van onze gereformeerde erfenis. De kans daartoe kan gegeven zijn met een uitnodiging om in een conferentie een bijdrage te leveren. Je kunt zo'n uitnodiging afwachten, je kunt jezelf ook aanbieden voor een bijdrage. En tenslotte kun je de gelegenheid om ons verhaal te vertellen ook creëren door een conferentie over een aangelegen onderwerp te organiseren. Een ander doel is om zelf bemoedigd te worden en te willen leren van broeders en zusters wereldwijd.

3.3 Het uitbrengen van verslag

Het is belangrijk informatie vast te leggen vanuit de officiële en meer informele contacten. Noteer wat voor vervolcontacten belangrijk kan zijn. Het meest belangrijke is dat informatie ook onze kerkleden bereikt of voor hen beschikbaar is (bijvoorbeeld voor het geval kerkleden naar een betreffend land of gebied reizen). Het is voor ons (GKv) vormend om uit de mond van broeders of zusters in het buitenland bemoedigd (of ook gecorrigeerd) te worden. Het is belangrijk dat er informatie beschikbaar is met het oog op voorbede. En het is voor ons ook vormend om te horen wat broeders en zusters elders aanspreekt als wij hen iets aanbieden uit onze eigen gereformeerde erfenis.

Wie nemen eraan deel?

Juist bij netwerken is het belangrijk niet solistisch te werk te gaan, maar zoveel mogelijk af te stemmen en samen te werken met andere belanghebbenden. Daarbij valt bij ons kerkelijk netwerken in de eerste plaats te denken aan VN en de RSV's. Daarnaast kan gedacht worden aan de TUK en de VIAA, die beiden gebaat zijn met het uitbreiden van hun internationale netwerk en belang kunnen hebben bij een podium om zich in de internationale kerkelijke wereld te positioneren en verantwoording af te leggen.

Transitie bilaterale relaties naar netwerk-relatie

De GS Meppel heeft ingestemd met onze nota netwerken en daarmee een nieuw beleid ingezet. Dit betekent echter niet, dat wij unilateraal bestaande bilaterale relaties mogen omvormen tot netwerk-relaties. Deze transitie kan alleen geëffectueerd worden op basis van gezamenlijk overleg en bereikte overeenstemming met de betreffende buitenlandse zusterkerk. Met het oog hierop dient in reisinstructies naar buitenlandse relaties in de komende tijd als vast

programmapunt te worden opgenomen, dat er gesproken wordt over de invulling van de relatie op maat.

Bijlage 7 bij Beleidsplan BBK:

Nota afstemming GKv-Mission | Verre Naasten en BBK

GKv-mission | Verre Naasten

en

Deputaatschap Betrekking Buitenlandse kerken

Inleiding

Hierbij een voorstel tot het structureren van samenwerking tussen BBK en GKv-mission | Verre Naasten.

Status:

1. Goedgekeurd door de AV van BBK
2. In MT en bestuur van GKv-mission | Verre Naasten besproken en goedgekeurd, geaccordeerd door LSV (28 mei 2016)

Missie / visie GKv-mission | Verre Naasten (algemeen beleidsplan mission)

Vastgesteld wordt dat mission in de eerste plaats een levenshouding is, vanuit het besef dat mensen zich door God ingeschakeld weten in Zijn reddenplan voor deze wereld. Van daaruit laat de uitvoering van mission zich als volgt omschrijven: 'Het geheel aan activiteiten van de missionaire kerk om bij te dragen aan de verkondiging van Gods Evangelie in opdracht van Christus.'

De volgende **kernwaarden** spelen een belangrijke rol in het missionaire werk vanuit de GKv:

Gereformeerd: dat wat God in de Bijbel zegt (en in gereformeerde belijdenissen beleden wordt) is maatgevend voor het persoonlijk, kerkelijk en maatschappelijk leven en ook bepalend voor de missionaire activiteiten¹.

Missionaire levenshouding: het verheerlijken en bekendmaken van Gods naam op aarde, in de eenheid van evangelisatie, zending, hulpverlening en training: dus in woord en daad, wereldwijd.

Wederzijds: mission is een wereldwijde beweging waarin kerken samen optrekken tot eer van God en tot wederzijdse versterking en bemoediging van elkaar, met als centrale vraag: 'wat kunnen we samen leren van en met elkaar als volgelingen van Christus en hoe kunnen we elkaar dienen in de dienst van de Heer?'

Trouw: vanwege het belang van de gegeven relatie wordt een eenmaal aangegaan samenwerkingsverband niet zomaar verbroken, tenzij door één of beide partijen wordt

vastgesteld dat samenwerking niet langer zinvol is. In zo'n geval kan de kerkelijke band met de eventuele partnerkerk wel blijven bestaan.

Complementair: de geboden ondersteuning is aanvullend op eigen personele, materiële en geestelijke inbreng van de partner en sluit aan bij bestaande initiatieven van de partner en is in principe tijdelijk.

Participatief: omdat mensen geroepen zijn verantwoordelijkheid te dragen, is de inbreng van alle betrokkenen vanaf het begin belangrijk. Invulling van de samenwerking vindt plaats in gezamenlijk overleg met de partner.

Contextueel: om als een zelfstandige kerk te kunnen functioneren, is het voor christenen van belang de gereformeerde identiteit te laten functioneren in de concrete context. Mission houdt rekening met dit feit.

Transparantie: bereidheid om steeds inzicht te geven in het handelen en de achterliggende motieven.

De volgende **vormen** van mission in het buitenland worden onderkend:

- **Kerkplanting**

Het onder verantwoordelijkheid van een Nederlandse kerk Gods Woord verkondigen met het doel om tot bekering en kerkplanting over te gaan in het buitenland, wordt vaak de klassieke vorm van zending genoemd. In de praktijk gaat het dan bijna altijd om een Nederlandse zendeling die onder verantwoordelijkheid van de GKv een nieuwe kerk plant in het buitenland. Kerkplanting in het buitenland op deze manier gebeurt op dit moment vrijwel niet vanuit de GKv.

- **Mission door middel van partnerschap**

In veel landen waar westerse kerken vroeger zending bedreven, zijn inmiddels kerken ontstaan. Zij hebben uiteraard hetzelfde missionaire mandaat als de GKv.

Een aantal manieren waarop mission als partnerschap vorm kan krijgen, noemen we hierna. Dit zijn enkele voorbeelden, het is geen volledige lijst:

- **Mission door ondersteuning bij het kerk zijn.**
In deze vorm wordt ondersteuning gegeven aan een partnerkerk bij het kerk-zijn in haar eigen context. Bijvoorbeeld door het ondersteunen van het kerkplantingswerk van de partnerkerk of maatschappelijke projecten die de partnerkerk uitvoert.
- **Mission door middel van de ondersteuning in theologische opleiding.**
In deze vorm wordt ondersteuning gegeven aan een theologische opleiding waar bijvoorbeeld toekomstige predikanten van een partnerkerk kunnen worden opgeleid. Dat kan zowel door financiële ondersteuning alsook door het leveren van docenten voor bepaalde onderdelen van de opleiding.
- **Mission door middel van samenwerking met christelijke organisaties.**
In deze vorm wordt ondersteuning gegeven aan christelijke organisaties die op zo'n specifieke, eigen manier bijdragen aan de verspreiding van het Evangelie,

dat op grond daarvan met hen samengewerkt wordt. En aan christelijke organisaties in gebieden waar geen kerken aanwezig zijn waarmee de GKv een partnerrelatie hebben.

- ***Mission door middel van uitwisseling tussen kerken in het buitenland en kerken in Nederland***

In deze vorm komt het besef tot uiting dat mission geen eenrichtingverkeer is, maar dat de kerken in Nederland ook veel kunnen en moeten leren van kerken uit het buitenland. Door als kerken samen te vieren en te leren kunnen beide wederzijds groeien in discipelschap.

Samenvattend:

GKv-mission I Verre Naasten, hebben een opdracht van plaatselijke GKv-kerken in Nederland om een relatie aan te gaan – met het oog op evangelieverkondiging wereldwijd - met kerken en organisaties in het buitenland waarmee ze verwant zijn vanuit de Gereformeerde identiteit.

Binnen die relatie leven we met elkaar mee, bidden we voor elkaar, sporen we elkaar aan, etc. En juist binnen die relatie mogen er wederzijds ondersteuningsvragen gesteld worden. Deze relaties gaan we aan, vanuit het besef dat het ook goed is voor ons eigen kerkverband.

Verwondering over wat God wereldwijd doet. Samen God eren en prijzen. Elkaar tot een hand en voet zijn.

Missie / visie BBK(algemeen beleidsplan BBK)

'Deputaten BBK onderhouden namens de Gereformeerde kerken in Nederland(GKv) relaties met Bijbelgetrouwe kerken wereldwijd om in verwondering samen met alle heiligen de lengte en de breedte, de hoogte en de diepte te leren begrijpen van de liefde van Christus, (Efeze3:18,19)

De deputaten doen dit door:

7. te participeren in de aanbidding van de Drie-enige God en de viering van de redding die Hij ons, door Jezus Christus, in genade geeft
8. te participeren in gebed met en voor elkaar
9. anderen te ondersteunen en zelf ondersteund te worden om te volharden in de liefde voor Christus en het bewaren van zijn Woord, in verbondenheid aan de gereformeerde belijdenis die van Gods Woord een samenvatting geeft.
10. informatie te geven en te ontvangen over wat er in de kerken gebeurt, zodat met elkaar kan worden meegeleefd in vreugden en noden
11. waar in concrete noden een hulpvraag naar ons toe komt die aan DVN voor te leggen, DVN te dienen met documentatie en advies, en in voorkomende gevallen gezamenlijk met DVN op te trekken.
12. binnen het eigen (GKv) kerkverband kerken en kerkleden van informatie te voorzien om meeleven en contactoefening met kerken in het buitenland te bevorderen.

Overlap GKv-mission I Verre Naasten en BBK

Zowel BBK als GKv-mission I Verre Naasten onderhouden relaties namens de GKv, bij GKv-mission I Verre Naasten komen daarbij 'ondersteuningsvragen' en bij BBK niet.

Beide organisaties vinden ook het informeren van de achterban van groot belang, zodat betrokkenheid toeneemt.

Beide organisaties vinden relaties met buitenlandse kerken ook van belang voor de vitaliteit van ons eigen kerkverband.

Verskil GKv-mission I Verre Naasten en BBK

BBK onderhoudt als regel primair relaties met kerkverbanden. Daarnaast heeft BBK, o.a. via netwerken ook contacten met lokale kerken. GKv-Mission I Verre Naasten heeft relaties met kerkverbanden in het buitenland, zit in diverse netwerken, maar heeft ook relaties met christelijke organisaties, zoals theologische instituten

BBK heeft ook relaties met bijbelgetrouwe kerken waar geen ondersteuning van GKv-Mission I Verre Naasten plaatsvindt, dus daar geen overlap.

BBK heeft het over 'Bijbelgetrouwe kerken', GKv-mission I Verre Naasten over kerken waarmee we vanwege onze gereformeerde identiteit 'mee verwant' zijn. Dit is in de praktijk aan de ene kant een terminologisch verschil, aan de andere kant GKv-mission I Verre Naasten heeft een iets breder partnerbestand qua identiteit (bijv. Gereformeerde Baptisten)

BBK krijgt en ontvangt mandaat vanuit de Generale Synode. GKv-mission I Verre Naasten, heeft zijn opdracht van de plaatselijke GKv-kerken.

Aanbevelingen:

Gezien de overlap inzake visie en missie, de eenduidigheid naar de buitenlandse partner, de wens om effectief te communiceren naar de achterban én de plicht om efficiënt met tijd en middelen om te gaan hebben we de volgende aanbevelingen:

1- Qua communicatie zal BBK gaan participeren in Naast. Naast komt 4 x per jaar uit en wordt bezorgd op alle GKv-adressen. Naast is het middel om de achterban betrokken te laten zijn op het wereldwijde werk van Christus: meeleven, meebidden, van elkaar leren, etc. Naast is een professionele uitgave, aangestuurd door een kernredactie van vrijwilligers / betaalde medewerker.

BBK 'levert' 1 redactielid voor Naast, naast de 10 RSV's en Verre Naasten en kan periodiek een 'verhaal' aanleveren (1 tot 2 x per jaar), waarbij de focus ligt op die kerken waarmee GKv-mission I Verre Naasten geen relatie heeft.

Tegelijkertijd kan BBK zich ook vereenzelvigen met de artikelen over kerken (waarmee BBK ook een relatie heeft) en waar al jaren lang over wordt geschreven.

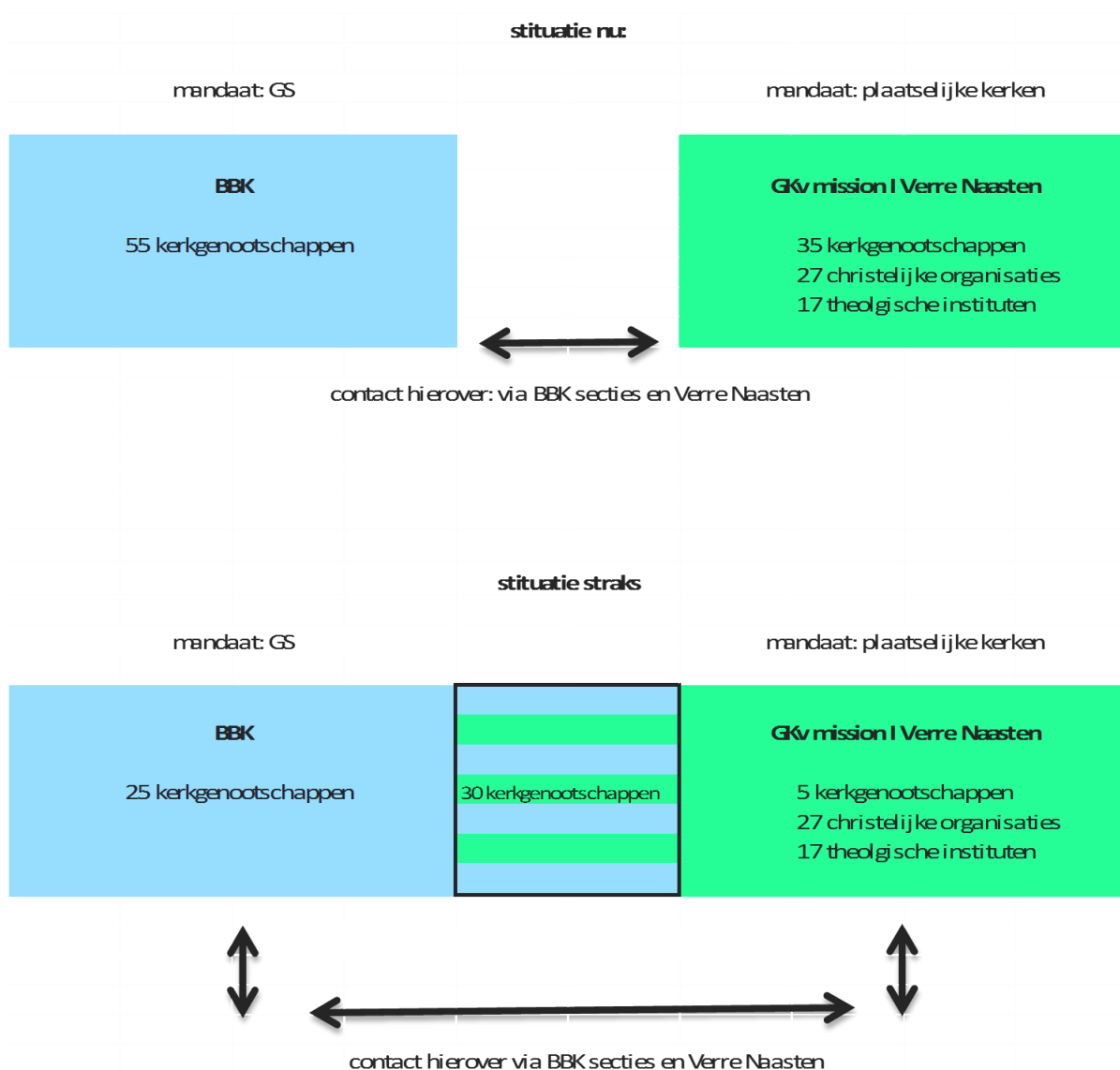
De kosten hiervan voor BBK zijn 5000,- euro per jaar. (voorlopige schatting)

2- Bij de buitenlandse partners waarbij er een overlap is tussen GKv-mission I Verre Naasten en BBK wordt door deze twee instanties zoveel mogelijk samengewerkt. Qua realisatie zien we twee mogelijkheden:

Desbetreffende leden van het RSV-bestuur en desbetreffende BBK-ers nemen deel aan elkaars bijeenkomsten, zij doen dit als waarnemer/gast en kunnen in die hoedanigheid volop deelnemen aan de discussies in de desbetreffende vergadering.

Qua uitwerking wordt hier maatwerk toegepast en per partner een passende werkwijze gevonden, waarbij bij de afbakening van taken gekeken wordt naar ieders specifieke instructie c.q. mandaat.

3- Bij de buitenlandse partners waarbij er geen overlap is zal het onderhouden van de relatie bij BBK liggen, zoals het nu is georganiseerd. Dit zullen met name partners zijn uit Europa, Noord-Amerika, Australië, Korea, etc.

BBK heeft contact met 25 kerken in het buitenland waar GKV-mission I Verre Naasten niet bij betrokken is, daarnaast heeft GKV-mission I Verre Naasten contact met 5 kerken waar BBK geen relatie mee heeft. In deze gevallen spreken BBK en Verre Naasten af om elkaar periodiek te informeren.

Bij 30 kerken is er dubbeling. Taken van BBK dan uitgevoerd in samenwerking met GKV-mission I Verre Naasten, BBK behoudt haar eigen verantwoordelijkheid en rapporteert naar de GS.

Consequenties:

GKV-mission I Verre Naasten: extra aandacht voor specifieke taken vanuit BBK. Contact beoefening werd en wordt al gedaan, maar op het vlak van informatie uitwisseling gestructureerder aandacht voor die onderdelen

Verre Naasten: mogelijk minder intensief contact met BBK mbt kerken zonder overlap, omdat niet verwachtbaar is dat er 'ondersteuningsvragen' komen.

BBK: door samenwerking en afstemming over 'dubbelingen' met GKv-mission I Verre Naasten, kan BBK capaciteit vrijspelen en deze inzetten voor meer mogelijkheden tot uitbreiding of intensivering van contacten/relaties.

Buitenlandse partner: meer duidelijkheid (als het gaat over de 'dubbelingen') 1 GKv vertegenwoordiging.

Achterban: eenduidiger communicatie, past ook in klimaat 'ga maar eens samenwerken'.

Samenvatting:

- Taken, mandaat en opdracht van BBK en GKv-mission I Verre Naasten blijven in tact.
- Maatwerk bij personele invulling door BBK bij die contacten waar BBK en GKv-mission I Verre Naasten beiden relaties hebben
- Hierdoor kan eenduidiger, effectiever en efficiënter worden gewerkt binnen de GKv.

Sectie 3:

prof. dr. ir. P.G. Bakker	Boelenslaan	2023
drs. J.M. Batteau	IJsselstein	2020 (beëindigd in 2016)
ds. A.P. Feijen	Hardenberg	2017
drs. L.W. de Graaff	Heerde	2020
H.H. van der Linden	Barneveld	2020
drs. R.A. Schipper	Assen	2020

Secundi:

L.C. Flokstra	Zwolle
prof. dr. K.Y. Mollema	Ede

Sectie 4:

Ir. A.J. Grashuis	Delfgauw	2023
Ir. J.H. de Jong	Ede	2020
K. van der Linde-van der Velde	Veenendaal	2017
drs. D. Mak	Haren	2023 (beëindigd in 2014)
ds. J. Plug	Nieuw-Roden	2023
dr. M.H. Oosterhuis	Wezep	2017

secundus:

Joh. Veldhuizen	Roden	2023 (primus per 2014)
ds. W.F. Wisselink	Almelo	

Sectie 5:

ds. Th. J. Havinga	Zuidlaren	2023
drs. A.J. Balk	Wageningen	2023
A. Pedro	Groningen	2023
drs. M.A. Blok-Sytsma	Nijkerk	2020
drs. J.M. van Leeuwen	Ede	2017
ds. J.J. Schreuder	Spakenburg	2020

secundi:

M. Sterken	Zwolle
T. den Broeder-van Leeuwen	Rijswijk

Bijlage 5: Voortgangsverslagen

De voortgangsverslagen over de jaren 2014 en 2015 zijn te vinden op
<http://www.gkv.nl/organisatie/generale-synode/jaarrapporten-2014-2017/>.

BEGROTING BBK	2018	2019	2020
Sectie 1 Beleid en Hulpverlening			
6010 Reservering ICRC	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
6011 Afvaardiging ICRC	€ 2.000	€ -	€ 2.000
6012 Operationaliseren netwerk	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
6018 Kosten sectie	€ 1.250	€ 1.250	€ 1.250
totaal	€ 17.250	€ 15.250	€ 17.250
Sectie 2 Communicatie			
6020 Opmaak en drukkosten	€ -	€ -	€ -
6021 Verzending	€ -	€ -	€ -
6022 Vertaal- en fotokosten	€ -	€ -	€ -
6023 Naast, kerken en website incl. PR-film	€ 6.500	€ 5.000	€ 5.000
6024 Inkomsten	€ -	€ -	€ -
6028 Kosten sectie 2	€ 500	€ 500	€ 500
totaal	€ 7.000	€ 5.500	€ 5.500
Sectie 3 Europa en Noord Amerika			
6030 Bezoeken Oost & Zuid Europa	€ 5.200	€ 1.500	€ -
6031 Diversen	€ -	€ -	€ -
6034 Bezoeken Noord Amerika/Canada	€ 4.500	€ 4.000	€ -
6036 Bezoeken West & Noord Europa	€ 925	€ 2.075	€ -
6038 Kosten sectie 3	€ 1.200	€ 1.200	€ 2.800
totaal	€ 11.825	€ 8.775	€ 2.800
Sectie 4 Azië Australië en Nw. Zeeland			
6040 Bezoek Indonesië/Australië/ Nw Zeeland	€ 6.600	€ 6.600	€ 3.600
6046 Bezoeken Azië	€ 3.500	€ 3.500	€ 2.000
netwerken sectie 4	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
6048 Kosten sectie 4 incl. netwerken	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
totaal	€ 12.100	€ 12.100	€ 7.600
Sectie 5 Spaans/Portugees spr. + Afrika			
6050 Bezoeken Afrika	€ 3.600	€ 3.600	€ 3.000
6056 Bezoeken Spaans-/Portugeestalige landen	€ 2.800	€ 5.000	€ 500
6058 Kosten sectie 5	€ 800	€ 800	€ 800
totaal	€ 7.200	€ 9.400	€ 4.300
Algemene Kosten			
6110 Kosten deputaatschap	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000
6120 Kantoorkosten	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
6130 Secretariaat BBK	€ 33.000	€ 33.000	€ 33.000
6140 Pensioenen	€ -	€ -	€ -
6180 Diversen	€ -	€ -	€ -
6190 Ontvangst buitenlandse gasten			€ 22.000
totaal	€ 43.000	€ 43.000	€ 65.000
Totale jaarbedragen	€ 98.375	€ 94.025	€ 102.450

Totaal over drie jaar

€ 294.850